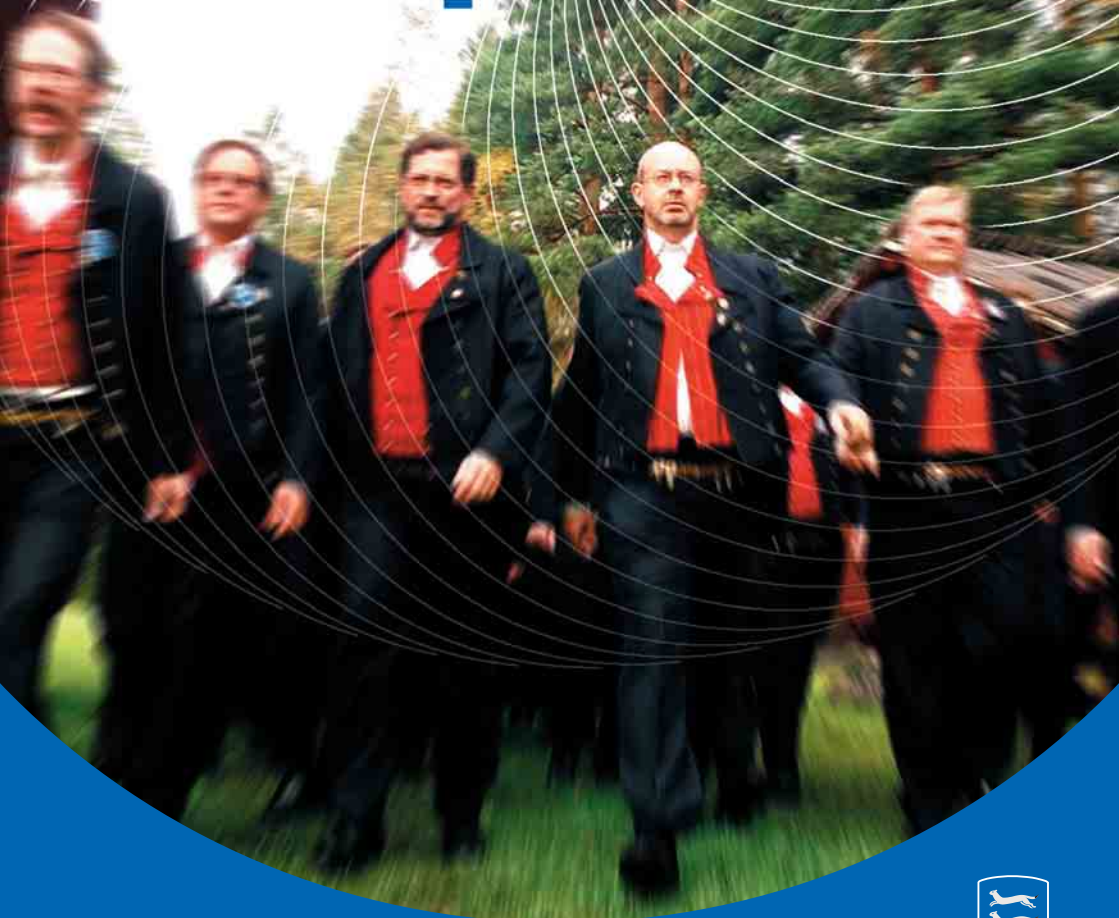

KULTTUURITOIMIJAN
KANSAINVÄLISTYMISS-

opas

ETELÄ-POHJANMAAN LIITTO

Kulttuuritoimijan kansainvälistymisopas

Julkaisija:

Etelä-Pohjanmaan liitto

Etelä-Pohjanmaan kulttuurin vientihanke

Seinäjoki 2006

Tekijä: Hanna Karppi

Etukannen kuva: Etelä-Pohjanmaan mieslaulajat Jussit, kuva: Matti Salmenkangas

Takakannen kuva: Hannu Salonen kiinnittää Suomen lippua Etelä-Pohjanmaan kulttuuripäivien tapahtumassa Kielissä.

Julkaisu C: 45

ISBN 951-766-089-8

ISSN 1237-9948

Taitto: Mainostoimisto Art-Time

Paino: Painotalo Casper

Painos: 1000 kpl

Emme vastaa oppaan mahdollisista virheellisistä tiedoista.

KULTTUURITOIMIJAN
KANSAINVÄLISTYMISS-

opas

Etelä-Pohjanmaan liitto on toteuttanut kolmen vuoden ajan Etelä-Pohjanmaan kulttuurin vientihanketta. Hanketta rahoittivat Etelä-Pohjanmaan liitto, Länsi-Suomen Lääninhallitus ja Euroopan yhteisön aluekehitysrahasto.

Hanke on tuottanut Etelä-Pohjanmaan kulttuuritoimijoille kansainvälistymisoppaan, jonka toivotaan edistävän kulttuuritoimijoiden kansainvälistymistä ja antavan käytännön tietoa suunnitteluun ja toteutukseen.

Etelä-Pohjanmaan liitto toivoo, että oppaasta on käytännön hyötyä ja se tulee laajasti maakunnan kulttuuritoimijoiden käyttöön lisäten kansainvälistä yhteistyötä ja eri kulttuurien välistä vuorovaikutusta maakunnassamme.

Etelä-Pohjanmaan liitto kiittää Etelä-Pohjanmaan liiton kulttuurilautakuntaa, Etelä-Pohjanmaan liiton kulttuurijohtajaa, hankkeen ohjausryhmän puheenjohtajaa Marjatta Eväsojaa sekä oppaan kirjoittajaa Hanna Karppia ja hankkeen projektipäällikköä Carita Laitalaa kansainvälistymiseen liittyvien asioiden kokoamisesta kulttuuritoimijoille sopivaksi oppaaksi.

Tapio Liinamaa

Va. maakuntajohtaja

Etelä-Pohjanmaan liitto

Etelä-Pohjanmaan kulttuurin vientihankkeen yhtenä tavoitteena oli, että Etelä-Pohjanmaan maakunnan taiteen ja kulttuurin toimijoiden kansainvälinen osaaminen lisääntyy ja hyvät toimintamallit leviävät alueen sisällä muillekin. Hankkeen aikana toteutettiin neljä eteläpohjalaisen kulttuurin päivät Itämeren alueella ja Keski-Euroopassa. Kulttuuripäivien toteuttamisessa kulttuurialan toimijat saivat kokemusta keskinäisestä yhteistyöstä, kansainvälisten kontaktien luomisesta, oman osaamisensa tuotteistamisesta, markkinoinnista ja myynnistä, kulttuurimatkoiluohjelmien ohjelmajärjestämisen kehittämisestä ja kansainvälisen kulttuurivaihdon systemaattisesta toiminnan suunnittelusta.

Kädessänne oleva opas koostuu niistä kokemuksista, joita hankkeen aikana on saatu ja se keskittyy antamaan käytännön tietoa kulttuurin toimijoille heidän omissa kansainvälistymispyrkimyksissään niin kulttuuriviennissä kuin -vaihdossakin.

Oppaan on kirjoittanut valtiot. yo Hanna Karppi ja kulttuuriviennin toteutus-osioon on hankkeen projektipäällikkö Carita Laitala antanut tietonsa. Lisäksi haluan esittää kiitokset oppaan käsittelyssä mukana olleille hankkeen ohjausryhmän jäsenille, Etelä-Pohjanmaan liiton kulttuurijohtaja Marjatta Eväsojalle sekä useille muille Etelä-Pohjanmaan kulttuurin vaikuttajille. Lisäksi haluan kiittää Etelä-Pohjanmaan kulttuurilautakuntaa osallistumisesta oppaan taiton ja painattamisen kustannuksiin.

Carita Laitala

Projektipäällikkö

Etelä-Pohjanmaan kulttuurin vientihanke

Auli Tuohimäki ja Albert Lenkiewicz Jalas Chamberin puhallinkvintetistä soittavat Tukholman Suomi-talossa.

Kuva: Suomen Kulttuuri-Instituutti / Tukholma

1. Kansainvälistyminen ja kulttuurivienti

- 1.1. Kulttuuri ja kansainvälistyminen
- 1.2. Kansainvälistymisopas kulttuurivien-
nin tukena

2. Kansainvälistymisen edellytykset

- 2.1. Omien resurssien arviointi
- 2.2. Tuotteistaminen
- 2.3. Kulttuurimatkailu
- 2.4. Yksin vai yhdessä?

3. Rahoitus

- 3.1. Apurahat, stipendit ja avustukset
- 3.2. Eu-rahoitus
- 3.3. Omatoiminen varainhankinta

4. Kansainvälinen yhteistyö

- 4.1. Suomi ja kansainvälinen kulttuuriyh-
teistyö
- 4.2. Etelä-Pohjanmaa ja kansainvälinen
yhteistyö
- 4.3. Kansainväliset yhteistyötahot
viennin apuna
Suomen kulttuuri- ja tiedeinstituutit
Ulkomaiset kulttuurikeskukset ja -
instituutit Suomessa
Suomen edustustot ulkomailla
Ulkosuomalaisoiminta
Ystävyysskunnat, -kaupungit ja
-seurakunnat
Ystävyyssseurat
Kotimaassa toimivat liitot ja järjestöt

5. Kulttuuriviennin toteutus

- 5.1. Taustainformaation hankkiminen
- 5.2. Näyttely- ja esityspaikat
- 5.3. Sopimukset
- 5.4. Matkustaminen
- 5.5. Kuljetukset ja vientiasiakirjat
- 5.6. Vakuutukset
- 5.7. Tiedotus ja markkinointi
- 5.8. Käännös ja tulkkaukspalvelut
- 5.9. Avajaiset
- 5.10. Tekijänoikeudet
- 5.11. Taideteosten ja muiden tuotteiden
myynti
- 5.12. Kansainväliset taidetapahtumat

6. Kulttuurivaihto ja kulttuurien välinen vuorovaikutus

- 6.1. Taiteilijaresidenssitoiminta
- 6.2. Kulttuurivaihto
- 6.3. Kulttuuri ja kansainvälistyminen
tulevaisuudessa

7. Apurahat ja avustukset

- 7.1. Paikalliset apurahat ja avustukset
- 7.2. Alueelliset apurahat ja avustukset
- 7.3. Valtakunnalliset apurahat ja
avustukset
- 7.4. Kansainväliset apurahat ja
avustukset

8. Suomen kulttuuri- ja tiedeinstituutit

- 8.1. Kulttuuri-instituutit
- 8.2. Tiedeinstituutit

9. Suomessa sijaitsevat ulkomaiset kulttuurikeskukset ja -instituutit

10. Vierasateljeita ulkomailla

- 10.1. Suomalaisia vierasateljeita
ulkomailla
- 10.2. Kansainvälisiä vierasateljeita
ulkomailla
- 10.3. Kansainväliset residenssit
Internetissä

Liitteet

- Liite 1:
Kulttuuriviejän muistilista
- Liite 2:
Taidenäyttelyn sopimusmalli
- Liite 3:
Esimerkki tavaraluettelosta
- Liite 4:
Esimerkki kansainvälisestä maksu-
kaavakkeesta
- Liite 5:
Case Eteläpohjalaiset kulttuuripäivät
Benelux-maissa syksyllä 2004

Lähteet

- Kirjallisuus
- Internet

I. KANSAINVÄLISTYMINEN JA KULTTUURIVIENTI

1.1. Kulttuuri ja kansainvälistyminen

Globalisoituvassa maailmassa sekä maantieteelliset että kulttuuriset rajat ovat alkaneet menettää merkitystään. Parantuneiden matkustusmahdollisuuksien sekä tiedonvälityksen myötä välimatkat ovat lyhentyneet ja kansainvälinen vuorovaikutus lisääntynyt sekä saanut uusia muotoja. Myös Suomi on ollut aktiivisesti mukana kansainvälistymiskehityksessä niin talouden, politiikan kuin kulttuurinkin saralla. Erityisen voimakkaasti Suomen kansainvälistymiseen on vaikuttanut Euroopan unionin jäsenyys, jonka seurauksena yhteistyö etenkin muiden jäsenvaltioiden kanssa on syventynyt.

Valtioiden välisen vuorovaikutuksen lisääntyminen tarjoaa kulttuurivaihdolle aivan uudenlaisia mahdollisuuksia ja edellytykset kulttuuriviennille ovatkin ehkä paremmat kuin koskaan. Tämä johtuu osaltaan paitsi parantuneista rahoitusmahdollisuuksista myös lisääntyneestä kiinnostuksesta suomalaista kulttuuria kohtaan. Globalisaatio merkitsee kuitenkin myös kulttuurien sulautumista ja maailman yhdenmukaistumista, mikä voi uhata kansallisten ja paikallisten kulttuurien erityispiirteitä. Juuri tämän vuoksi suomalaisen ja eteläpohjalaisen kulttuurin

säilyttäminen ja esiintuominen onkin yhä tärkeämpää. Samalla kun viemme omaa kulttuuriamme ulkomaille ja teemme sitä tunnetuksi maamme rajojen ulkopuolella, vahvistamme myös omaa paikallista identiteettiämme ja kulttuurista perintöämme.

1.2. Kansainvälistymisopas kulttuuriviennin tukena

Kulttuurivientihankkeen organisointi ei ole mahdoton projekti, vaikka suunnittelu ja toteutus vaativatkin paljon työtä. Tämän oppaan tarkoituksena on rohkaista kulttuuritoimijoita kansainvälistymiseen sekä toimia käytännön apuna projekteja toteutettaessa.

Oppaan alkuosassa pohditaan kansainvälistymisen alkuasetelmia sekä esitellään erilaisia rahoitus- ja yhteistyömahdollisuuksia. Tämän jälkeen käydään läpi vientiprojektin käytännön toteutus eri vaiheineen. Koska kansainvälistymisessä ei ole kysymys vain kulttuurin viemisestä, käsitellään oppaan lopussa myös kulttuurivaihtoa ja kulttuurituontia. Opas sisältää lisäksi kulttuuriviejän muistilistan sekä erilaisia vientiin liittyviä asiakirjamalleja, joiden tarkoituksena on helpottaa vientiprojektin toteutusta.

2. KANSAINVÄLISTYMISEN EDellyTYKSET

2.1. Omien resurssien arviointi

Kulttuurin vientihankkeen organisointi on usein pitkälinen prosessi, jota ei ole syytä aloittaa ilman perusteellista tavoitteiden asettelua ja harkintaa omien resurssien riittävydestä. Ennen vientiprojektin aloittamista onkin pohdittava oman kulttuurituotteen sopivuutta kansainvälisille markkinoille sekä arvioitava niitä voimavaroja, joita itsellä on käytettävissä.

Eteläpohjalaiset kulttuurituotteet ovat kansainvälisesti hyvin kilpailukykyisiä ja vientiin sopivaa taidetta on paljon. Vaikka kielelliset seikat saattavatkin tuntua rajoittavilta tekijöiltä esimerkiksi elokuvan, näytelmien tai musikkiteatterin suhteen, on myös näiden taiteenlajien vienti muualle maailmaan mahdollista esimerkiksi kehittyneiden luvulaitteiden ansiosta.

Vaikka mahdollisuudet kansainvälistymiseen ovatkin parantuneet, ei kulttuurin vieminen ulkomaille käy hetkessä. Projektin suunnittelu on syytä aloittaa ajoissa, jopa vuosia ennen varsinaista toteutusta. Esimerkiksi rahoituksen tai yhteistyökumppaneiden hankkiminen voi viedä runsaasti aikaa ja myös näyttely- ja esityspaikat saattavat olla varattuja jopa kahdeksi vuodeksi eteenpäin.

2.2. Tuotteistaminen

Pitkän tähtäimen suunnitelmaan kuuluu keskeisenä osana tuotteistaminen, joka tässä yhteydessä tarkoittaa kokonaisuuden muodostamista vietävästä kulttuurituotteesta. Tanja Kotron mukaan kulttuurin tuote ei viittaa itse taideteokseen, vaan sen pohjalta rakennettuun kokonaisuuteen: pakkaustapaan, markkinointiin ja vastaanottoon. Tuot-

teistaminen tarkoittaa siis sitä jatkokehitystyötä, jonka seurauksena ideasta tulee tuote ja se kohtaa yleisön, joka antaa siitä palautetta. Taideteos on tuote vasta, kun sillä on yleisö tai se on saatavilla¹⁾. Oman taiteen tuotteistamisen lähtökohdana voidaan pitää pohdintaa kohdeyleisön kiinnostuksesta ja tarpeista, joiden pohjalta vietävää kokonaisuutta on mahdollista alkaa muodostaa.

Tuotteistamiseen kuuluu olennaisena osana myös oman taiteen näkyväksi tekeminen sekä markkinointi. Kuvataiteilijoiden osalta tämä tarkoittaa ainakin englanninkielisen portfolion tekemistä. Keskeisimmistä töistä sekä ansioluettelosta muodostuva portfolio toimii ikään kuin käyntikorttina esimerkiksi gallerioiden kanssa neuvoteltaessa. Myös muiden alojen taiteilijoiden on hyvä tehdä taustastaan ja osaamisestaan ansioluettelo ja toimittaa se ulkomaisille yhteistyökumppaneille. Nykypäivänä Internet on oiva tapa kulttuurituotteiden markkinointiin ja kansainvälisen näkyvyyden saamiseen kaikilla kulttuurin aloilla. Omiin kotisivujen osalta kansainvälisyys kuitenkin vaatii suomenkielisten sivujen lisäksi myös kieliversiota ainakin englanniksi. Omiin kotisivujen tekeminen ei aina ole välttämätöntä, vaan esimerkiksi kuvataiteilijoiden on mahdollista esitellä töitään valmiissa verkkogallerioissa, joihin he voivat luoda omia sähköisiä portfolioitaan. Kansainvälinen verkkogalleria löytyy esimerkiksi osoitteesta: www.wooloo.org ja suomalaisia taiteilijoita osoitteesta www.kuvataiteilijamatrikki.fi. Eteläpohjalaisia taiteilijoita palvelee lisäksi Etelä-Pohjanmaan kulttuuriportaaliissa toimiva Trissagalleria, joka esittelee maakunnan taidetta, kulttuuria ja käsityöosaamista. Trissagallerian Internetsivut ovat osoitteessa: www.etelapohjanmaa.fi/kulttuuri/trissagalleria ja www.etelapohjanmaa.fi/kulttuuri/puoti

2.3. Kulttuurimatkailu

Vietävä kulttuurituote edustaa aina suomalaista ja eteläpohjalaista kulttuuria kokonaisuudessaan ja sen avulla on mahdollista lisätä kansainvälistä kiinnostusta myös Suomea ja omaa maakuntaa kohtaan. Tuotteistaminen pitäisikin nähdä mahdollisuutena liittää vietävä kulttuurituote osaksi Suomeen ja Etelä-Pohjanmaalle suuntautuvaa kulttuurimatkailua sekä maakunnan kulttuuritarjonnan kokonaisuutta. Järjestettävän tapahtuman yhteyteen on hyvä ottaa jaettavaksi

erilaisia matkailu- ja kulttuuriesitteitä, jotka toimivat paitsi markkinointimateriaalina myös taustainformaationa suomalaisesta ja eteläpohjalaisesta kulttuurista. Erilaisia esitteitä saa ainakin Etelä-Pohjanmaan ja Pohjanmaan matkailusta, Etelä-Pohjanmaan liitosta, kunnilta, yrityksiltä ja tapahtumajärjestäjiltä.

Matkailuyrittäjille ja tapahtumajärjestäjille ulkomailta järjestettävät tapahtumat tarjoavat mahdollisuuden paitsi näkyvyyden lisäämiseen myös erilaisten tuotteiden myyntiin ja markkinointiin. Ennen vientihankkeen organisointia olisiikin hyvä tarkistaa yhteistyömahdollisuuksia erityisesti matkailun ja kulttuuritapahtumien osalta. Tapahtumien yhteydessä voitaisiin esimerkiksi markkinoida valmiita matkailu- ja tapahtumapaketteja, jotka sisältäisivät erilaisia yhdistelmiä Etelä-Pohjanmaan kulttuuri- ja tapahtumatarjonnan ta.

Lisätietoja:

Etelä-Pohjanmaan matkailu
www.epmatkailu.fi

Pohjanmaan matkailu
www.pohjanmaanmatkailu.fi

Matkailun edistämiskeskus MEK
www.mek.fi

2.4. Yksin vai yhdessä?

Aina resurssit eivät riitä kansainvälistymiseen omin voimin. Yhteistyö muiden kulttuuritoimijoiden tai yritysten ja yhteisöjen kanssa on tällöin hyvä vaihtoehto ja se antaa myös usein lisäpontta koko vientiprojektin toteutukselle. Eri kulttuuritoimijoiden yhteistyönä voidaan järjestää esimerkiksi yhteisnäyttelyitä ja -konsertteja sekä eri taidemuodoista koostuvia tilaisuuksia, jotka edustavat kattavasti eteläpohjalaista kulttuuria. Yhteistyönä toteutettavilla vientihankkeilla on usein paremmat onnistumismahdollisuudet jo kustannustenkin suhteen ja useamman toimijan osallistuminen mahdollistaa myös suurempien tapahtumien järjestämisen. Yhteistyötä tehtäessä on jälleen syytä pitää mielessä tuote sekä mahdollisimman onnistuneen kokonaisuuden aikaansaaminen.

Kulttuurin saralla on myös yhä enenevässä määrin mahdollista tehdä yhteistyötä erilaisen yritysten ja organisaatioiden kanssa. Matkailuyritysten ja tapahtumajärjestäjien lisäksi esimerkiksi käsityöyritykset ovat

¹⁾ Kotro, Tanja: *Kulttuuria paketissa. Teoksessa Kulttuuriteollisuus, toim. Hannele Koivunen & Tanja Kotro. Oy Edita Ab, Helsinki 1999, 221.*

erityisen potentiaalisia yhteistyökumppaneita, mutta myös muun alan yritykset ja yhteisöt voivat olla kiinnostuneita vientihankkeeseen osallistumisesta. Kulttuurin tukeminen ei enää ole yrityksille vain hyväntekeväisyyttä, vaan yhteistyön ymmärretään hyödyttävän molempia osapuolia. Vientiprojektissa mukana oleva yritys voi kehittää omia kansainvälisiä kontaktejaan kulttuuritapahtumien avulla ja järjestää niiden yhteyteen erilaisia asiakastapaamisia. Matkailuyritykset ja tapahtumajärjestäjät voivat esimerkiksi neuvotella paikallisten yritysten kanssa kulttuurimatkai-

lutuoitteiden myynnistä ja markkinoinnista kohdemaassa.

Yritysyhteistyötä voidaan tehdä myös sponsoroinnin muodossa, jolloin yritykselle tarjotaan näkyvyyttä järjestettävän tapahtuman yhteydessä maksua tai ilmaista palvelua vastaan. Sponsorien logot voivat olla esimerkiksi painettuina tapahtuman oheismateriaalissa ja kutsuissa. Yrityksen edustaja voi myös käyttää puheenvuoron tapahtuman avajaisissa.

3. RAHOITUS

3.1. Apurahat, stipendit ja avustukset

Huolellisen suunnitelman ohella kulttuurin viemiseen tarvitaan myös rahoitusta, jota on mahdollista saada esimerkiksi erilaisten apurahojen ja stipendien muodossa. Suomessa apurahoja ja avustuksia jaetaan paikallisesti, alueellisesti ja valtakunnallisesti, minkä lisäksi apurahoja ja avustuksia voi hakea myös kansainvälisiltä organisaatioilta.

Hakukriteerit ja -käytännöt vaihtelevat, mutta yleensä apurahoja ja avustuksia haetaan joko avoimilla hakemuksilla tai erityisillä hakukaavakkeilla, joita löytyy Internetistä. Kaavakkeita voi myös tilata säätiöiden ja muiden rahoittavien organisaatioiden asiamiehiltä ja yhteyshenkilöiltä. Hakemuksen täyttämiseen kannattaa varata riittävästi aikaa ja siihen tulee muutenkin paneutua huolella, sillä hakemuksen on erotuttava edukseen muiden joukosta. Perustelut apurahan tarpeelle sekä sen avulla toteutettavan projektin kuvailu ovat erityisen tärkeitä hakemusta täytettäessä. Luettelo apurahoja ja avustuksia tarjoavista tahoista löytyy oppaan lopusta.

3.2. EU-rahoitus

Euroopan unionin tuki jäsenvaltioille ohjataan unionin rakennerahastoista erilaisten ohjelmien avulla. Rakennerahastojen tarkoituksena on vähentää Euroopan unionin alueiden välisiä kehityseroja ja niiden avulla on tuettu erityisesti heikoimminkin kehittyneitä ja taantuvia alueita. Unionin tuki heikoimmille alueille ohjataan eri rahastoista, joita ovat muun muassa Euroopan sosiaalirahasto (ESR) ja Euroopan aluekehitysrahasto (EAKR). Rakennerahastoissa olevien varojen jako tapahtuu pääasiassa erilaisten ohjelmien avulla.

Euroopan unioni rahoittaa ainoastaan ohjelmissa etukäteen määritellyjä toimenpiteitä ja rahoitusta voidaan hakea vain tarkasti määriteltyihin hankkeisiin. Rahoitettavien kulttuurihankkeiden on toteutettava unionin eri ohjelmissa mainittuja tavoitteita, joita ovat esimerkiksi olleet vetovoimaisuuden kasvu, alueen tasapuolinen kehittyminen, työllisyyden paraneminen, yrityselämän vilkastuminen ja yhteistyöverkoston syntyminen. EU-rahoituksen saamiseksi hankkeelle on saatava rahoitusosuuksia myös kunnalta ja valtiolta sekä mahdollisesti yksityisiltä tahoilta. Tukea maksetaan vasta jälkikäteen, jolloin hankkeen kuluista tehdään maksushakemus. Hakemuksen perusteella rahoittava viranomaismaksaa tuen, mikäli kulut ovat hyväksyttäviä. Etelä-Pohjanmaalla EU-rahoitusta myöntävät Etelä-Pohjanmaan työ- ja elinkeinokeskus (TE-Keskus), Etelä-Pohjanmaan liitto, Länsi-Suomen lääninhallitus, Länsi-Suomen ympäristökeskus sekä Vaasan tiepiiri.

Nykyisen rahoituskauden päätyminen vuoden 2006 lopussa tuo muutoksia unionin tukipolitiikkaan myös kulttuurin saralla. Seuraava ohjelmakausi kattaa vuodet 2007-2013 ja sen valmistelu on parhaillaan käynnissä. Uudistusten seurauksena rahallinen tuki kohdennetaan yhä voimakkaammin kehityksessä jälkeensä jääneille alueille, jotka saavat noin 80 prosenttia rahoituksen kokonaismäärästä. Myös rahoituksen rakenne muuttuu, kun rahastojen määrä vähenee kolmeen ja tukea aletaan jakaa rahastokohtaisten ohjelmien kautta. Rahoituskauden tavoitteita ovat unionin alueiden lähentyminen, kilpailukyvyyn ja työllisyyden parantaminen sekä alueiden välisen yhteistyön lisääminen. Uudella rahoituskaudella alueiden ja paikallisten toimijoiden osuus tulee korostumaan ja tukipolitiikan hallinnointia jaetaan

yhteisön ja jäsenvaltioiden kesken. Tarkempaa tietoa nykyisestä rahoituskaudesta saa Etelä-Pohjanmaan liiton vuonna 2004 julkaisemasta Kulttuurihankkeiden rahoitusoppaasta, jota voi tilata Etelä-Pohjanmaan liitosta.

Kansainvälistä kulttuuritoimintaa on tuettu muun muassa Kulttuuri 2000 -ohjelmalla, jonka tavoitteena on ollut yhteisen eurooppalaisen kulttuurialueen hyödyntäminen ja valtioiden rajat ylittävän yhteistyön lisääminen. Ohjelman avulla on solmittu monivuotisia sopimuksia ja tuettu kansainvälisiä kulttuuritapahtumia sekä sellaisia innovatiivisia kulttuurihankkeita, joihin on osallistunut kulttuuritoimijoita vähintään kolmesta jäsenvaltiosta. Alun perin viisivuotiseksi suunniteltua ohjelmaa on jatkettu vuoden 2006 loppuun saakka ja uuden kulttuurin puiteohjelman suunnitellaan alkavan vuonna 2007.

Lisätietoja:

www.cimo.fi, www.intermin.fi
www.epliiito.f, www.eurooppa-tiedotus.fi
www.europa.eu.int, www.kunnat.net
www.laaneinhallitus.fi, www.minedu.fi
www.te-keskus.fi

3.3. Omatoiminen varainhankinta

Avustusten, apurahojen ja stipendien hakemisen ohella vientihanke voi harjoittaa myös omatoimista varainhankintaa. Etenkin ryhmässä toteutettavassa vientiprojektissa erilaiset myyjäiset, arpajaiset ja tuotemyynnit voivat olla oiva keino tarvittavan rahoituksen hankkimiseksi. Rahaa voidaan kerätä myös esimerkiksi erilaisten taidetapahtumien ja huutokauppojen avulla. Lisätietoa yhteisöjen, säätiöiden, museoiden ja oppilaitosten oma-toimisesta varainhankinnasta saa Internetsivuilta: www.varainhankinta.net

4. KANSAINVÄLINEN YHTEISTYÖ

4.1. Suomi ja kansainvälinen kulttuuriyhteistyö

Suomi harjoittaa kansainvälistä kulttuuriyhteistyötä useiden kansainvälisten organisaatioiden kautta sekä yhteistyösopimusten pohjalta. Suomen kannalta merkittävintä on Euroopan unionin piirissä tehtävä yhteistyö, jota rahoitetaan erilaisten ohjelmien ja rakennerahastojen avulla. Tärkeitä kulttuuriyhteistyöorganisaatioita ovat lisäksi mm. Euroopan neuvosto, Pohjoismaiden ministerineuvosto, Unesco sekä Itämeren valtioiden neuvosto.

Suomella on kahdenvälinen kulttuurisopimus 39 valtion kanssa. Sopimukset koskevat opetusministeriön hallinnonaloja ja niitä toteutetaan kulttuurivaihto-ohjelmien avulla. Suomi ja Venäjä ovat lisäksi solmineet erillisen sopimuksen, jonka pohjalta on vuosina 1994-2004 toteutettu sukukansaohjelmia. Ohjelman tarkoituksena on ollut suomensukuisten kansojen kulttuurin säilyttäminen. Suomi harjoittaa myös lähialueyhteistyötä, joka kohdistuu pääasiassa Luoteis-Venäjälle. Lähialueyhteistyö on osa Euroopan unionin pohjoisen ulottuvuuden toteuttamista ja sen avulla tuetaan Suomen lähialueiden vakaata yhteiskunnallista ja taloudellista kehitystä. Uusin lähialueyhteistyöstrategia kattaa vuodet 2004-2006.

Kulttuurivientihanketta suunniteltaessa on hyvä muistaa, että Suomella ja myös Etelä-

Pohjanmaan maakunnalla on olemassa lukuisia kansainvälisiä yhteistyöverkostoja. Nämä verkostot sekä maamme suurlähetystöt, konsulaatit ja kulttuuri-instituutit voivat toimia hyvänä apuna vientiprojektia toteutettaessa. Kohdemaassa toimivat Suomen edustustot sekä paikalliset suomalaiset järjestöt voivat paitsi itse toimia projektissa yhteistyötahoina myös auttaa tilojen sekä paikallisten yhteistyökumppaneiden löytämisessä. Suomessa on lisäksi lukuisia ystävyysseuroja sekä kansainvälistä yhteistyötä ja kulttuurivaihtoa edistäviä organisaatioita, joiden puoleen voi kääntyä kansainvälistymiseen liittyvissä asioissa.

Kansainvälistä kulttuuriyhteistyötä harjoitetaan paitsi valtakunnallisella myös maakunnallisella ja kunnallisella tasolla. Etelä-Pohjanmaalla alueellista yhteistyötä tehdään mm. Ruotsin, Norjan, Saksan ja Italian maakuntien kanssa. Kunnilla ja kaupungeilla on lisäksi suoria yhteistyösuhteita eri puolille maailmaa ystävyyskuntatoiminnan muodossa.

4.2. Etelä-Pohjanmaa ja kansainvälinen yhteistyö

Etelä-Pohjanmaan maakunta harjoittaa ystävyyskuntatoiminnan lisäksi myös laajempaa alueellista yhteistyötä esimerkiksi Merenkurkun ja Keskipohjan alueella. Merenkurkun yhteistyötä organisoii Merenkurkun neuvosto,

jonka jäseniä ovat Suomesta Etelä-Pohjanmaan, Pohjanmaan ja Keski-Pohjanmaan maakunnat sekä Ruotsista Västerbottenin ja Örnsköldsvikin alueet. Yhteistyötä tehdään erityisesti elintarvike-, kulttuuri-, liikenne-, ympäristö- ja matkailualalla sekä korkeakouluvaihdon muodossa. Etelä-Pohjanmaan alue on ollut aktiivisesti mukana useissa Merenkurkun neuvoston organisoimissa hankkeissa, joita on toteutettu erityisesti Euroopan unionin Interreg IIIA- ohjelman puitteissa.

Keskipojolyhteistyötä tehdään alueella, joka ulottuu aina Norjan länsirannikolta Etelä-Savoon saakka. Yhteistyössä ovat mukana Norjasta Pohjois- ja Etelä-Tröndelagin läänit, Ruotsista Jämtlannin ja Västernorrlandin läänit ja Suomesta Etelä-Pohjanmaa, Pohjanmaa, Keski-Suomi sekä Etelä-Savo. Yhteistyötä organisoivat Keskipojola-komitea sekä työryhmät, jotka toimivat kulttuurin, energian, ympäristön ja kasvatuksen osaluilla. Yksi tärkeimmistä kulttuuriyhteistyön muodoista on Keskipojolan kulttuuripäivät -tapahtuma, joka on järjestetty vuosittain jo 20 vuoden ajan. Kulttuuripäivien isännöisyys vaihtuu vuosittain ja vuonna 2005 tapahtuma järjestettiin Teuvalla Spelien yhteydessä. Yhteistyö rakentuu vuosittain vaihtuville teemoille.

Alueellisia yhteistyösopimuksia on solmittu myös muualle Eurooppaan. Pohjanmaan maakunnilla on esimerkiksi pitkä yhteistyösuhde Pohjoissaksalaisen Schleswig-Holsteinin alueen kanssa. Yhteistyötä on tehty aluekehitysohjelmien sekä erilaisten hankkeiden avulla niin talouteen, hallintoon kuin kulttuuriinkin liittyvissä kysymyksissä. Alueellinen yhteistyösopimus on solmittu myös italialaisen Piemonten alueen kanssa.

Lisätietoja:

www.epliiitto.fi

www.kvarken.org

www.mittnorden.net

www.kvarken-mittskandia.nu/fi

4.3. Kansainväliset yhteistyötahot viennin apuna

Suomen kulttuuri- ja tiedeinstituutit

Suomella on ulkomailla yhteensä 15 kulttuuri- ja tiedeinstituuttia, jotka ovat pääosin itsenäisiä, säätiöpohjaisia laitoksia. Instituutit esittelevät asemaansaaman suomalaista tiedettä, taidetta ja koulutusta sekä Suomen yhteiskuntaa ja elinkeinoelämää. Kulttuuriviennin

kannalta tärkeimpiä yhteistyötahoja ovat kulttuuri-instituutit, jotka auttavat esimerkiksi tapahtumien käytännön järjestelyissä. Vaikka Ateenan, Rooman, Japanin ja Lähi-idän instituutit ovatkin keskittyneitä tieteen harjoittamiseen, tukevat myös ne osaltaan suomalaista kulttuuritoimintaa. Suomen kulttuuri- ja tiedeinstituuttien yhteystiedot löytyvät oppaan lopusta.

Ulkomaiset kulttuurikeskukset ja -instituutit Suomessa

Apua kansainvälistymiseen voi kotimaassa saada ystävyysseurojen lisäksi myös Suomessa toimivilta ulkomaisilta kulttuurikeskuksilta ja -instituuteilta. Kulttuurikeskukset ja -instituutit edistävät Suomessa oman maansa kulttuurin tuntemusta sekä toimivat kulttuurivaihdon ja -yhteistyön lisäämiseksi. Lista Suomessa toimivista kulttuurikeskuksista ja -instituuteista löytyy oppaan lopusta.

Suomen edustustot ulkomailla

Suomella on pysyviä suurlähetystöjä yhteensä 76 valtiossa. Tämän lisäksi kiertävät suurlähettiläät sekä suurlähettiläiden sivuakkreditoinnit kattavat yhteensä 61 valtiota. Pääkonsulin johtamia konsulaatteja on puolestaan seitsemässä maassa. Suomen ulkomaanedustustot sijaitsevat yleensä asemamaiden pääkaupungeissa, joissa ne toimivat Suomen ulkosuhteiden kehittämiseksi. Myös kulttuuriasiat kuuluvat lähetystöjen ja konsulaattien toimialaan ja niissä työskenteleekin useimmiten myös kulttuurista vastaavia henkilöitä. Konsulaatit ja lähetystöt tarjoavat erityisesti hyödyllistä informaatiota, mutta joissain kaupungeissa myös näyttely- ja esiintymistiloja. Suomen suurlähetystöt ja konsulaatit sekä näiden yhteystiedot löytyvät ulkoministeriön Internetsivuilta: www.ulkoministerio.fi.

Ulkosuomalistoiminta

Tunnetuin ulkosuomalistoimintaa harjoittava organisaatio on Suomi-Seura, jolla on paikallisia edustajia useissa kymmenissä kaupungeissa ympäri maailmaa. Seura toimii ulkosuomalaisten palvelujärjestönä sekä välittää ajanmukaista Suomi-kuvaa ulkomailta. Lisätietoja Suomi-Seuran toiminnasta sekä paikallisista edustajista saa osoitteesta: www.suomi-seura.fi

Kansainvälistymisprojekteissa voivat auttaa myös suomalaiset seurakunnat ja merimieskirkot, jotka harjoittavat usein aktiivista kulttuuritoimintaa. Kirkot toimivat erityisesti

avoimina kohtaamispaikkoina suomalaisille, mutta ne järjestävät myös erilaisia kulttuuritapahtumia. Suomalainen merimieskirkko toimii Antwerpenissa, Lontoossa, Pireuksessa, Gdanskissa, Brysselissä, Rotterdamissa, Rodoksella, Varsovassa, Kyproksella ja Hampurissa. Suomalaisten merimieskirkkojen yhteiset Internet-sivut löytyvät osoitteesta: www.merimieskirkko.fi.

Ystävyysskunnat, -kaupungit ja -seurakunnat

Kuntien ja kaupunkien kansainvälisellä ystävyysoinnilla on Suomessa pitkät perinteet. Suomalaisilla kunnilla on noin 1400 ystävyysskuntaa yli 40 maassa ja lähes 90 % kunnista on mukana ystävyysskuntatoiminnassa. Etelä-Pohjanmaan alueen kunnilla ystävyysskuntia on kaikkiaan noin 50, joista suurin osa Euroopassa. Ystävyysskuntatoiminta tarjoaa mahdollisuuksia monipuoliseen kansainväliseen yhteistyöhön ja myös kulttuurivaihtoon. Ystävyysskuntien välisiin hankkeisiin on mahdollista saada tukea Euroopan komission ystävyysskuntaohjelmasta, joka jatkuu ainakin vuoteen 2006 saakka. Lisätietoa ohjelmasta ja tuen hakemisesta saa osoitteesta: http://europa.eu.int/comm/towntwinning/index_fi.html. Kaikki Suomen ystävyysskunnat ja -kaupungit löytyvät puolestaan kuntaliiton Internetsivuilla olevasta hakupalvelusta: <http://www.kuntaliitto.fi> Etelä-Pohjanmaan seurakunnilla on myös useita ystävyyssseurakuntia ulkomailla. Ystävyyssseurakuntien toiminta koostuu muun muassa taloudellisen tuen antamisesta, nuorisovaihdosta, vierailuista sekä kulttuurivaihdosta esimerkiksi konserttien muodossa. Yhteistä Internetin hakupalvelua ei tällä hetkellä ole ja tiedot löytyvät useimmiten seurakuntien omilta sivulta.

Ystävyyssseurat

Suomessa toimii yli 100 erilaista ystävyyssseuraa, joiden tehtävänä on ystävyyss- ja kulttuurisuhteiden hoitaminen ystävyyssmaan kanssa. Seurojen ja yhdistysten keskustoimistot sijaitsevat yleensä Helsingissä, mutta niillä on jäsenyhdistyksiä ja toimipisteitä myös muualla Suomessa. Etelä-Pohjanmaan alueella toimii mm. Kreikan, Italian, Ranskan, Viron, Saksan, Amerikan, Unkarin, Venäjän ja Puolan ystävyyssseurojen paikallisyhdistyksiä sekä pohjoismaista kansalaisyhteistyötä ajava Pohjola-Norden, jonka Pohjanmaan piirin toimipiste sijaitsee Vaasassa. Ystävyyssseuroista saa tarkempaa tietoa Ystävyyssseurojen liiton Internetsivuilta, jotka löytyvät osoitteesta: <http://www.saunalahfi.fi/ysl/>.

Kotimaassa toimivat liitot ja järjestöt

Eri taiteenalojen harjoittajille on olemassa lukuisia kotimaisia liittoja ja järjestöjä, joihin kuulumisen saattaa osaltaan avata ovia maailmalle. Järjestöt toimivat niin paikallisesti kuin valtakunnallisestikin ja ne harjoittavat usein kulttuurivaihtoa vastaavien ulkomaisten järjestöjen kanssa. Valmiit ulkomaiset kontaktit helpottavat vientihankkeen toteutusta ja siksi järjestöjen kautta toimiminen voi olla usein yksinkertaisempaa kuin itsenäisen projektin organisointi. Eri taiteenalojen järjestöt ja liitot on lueteltu kattavasti osoitteesta: www.kulttuuri.net.

Muita hyödyllisiä linkkejä:

Artcyclopedia

Kuvataiteen Internetopas. Sivulla listattuna mm. eri maiden taidemuseoita. www.artcyclopedia.com

Eurooppa-tiedotus

Eurooppa-tiedotus kuuluu osana valtionhallinnon EU-tiedottamiseen. Eurooppa-tiedotuksen toimipisteistä saa tietoa esimerkiksi Euroopan unionin rahoitusmahdollisuuksista. Etelä-Pohjanmaan Eurooppa-tiedotus sijaitsee Seinäjoella Matkakeskuksen yhteydessä. www.eurooppa-tiedotus.fi

Fimic–Suomalaisen musiikin tiedotuskeskus

Fimic toimii suomalaisen musiikin kansainvälistymisen edistämiseksi. Palvelee pääosin säveltäjiä, mutta jakaa myös yleisinformaatiota musiikista ja kansainvälistymisestä. www.fimic.fi

Finpro

Yritysten kansainvälistymistä tukeva organisaatio, jonka Internetsivuilta löytyy esimerkiksi eri valtioista kootut maakansiot. Kansiot sisältävät perustietojen lisäksi mm. informaatiota maassa toimimisesta ja paikallisista tavoista. www.finpro.fi

Frame-Finnish Fund for Art Exchange

Frame toimii kansainvälisen vaihdon ja vuorovaikutuksen lisäämiseksi nykytaiteen saralla. Frame toimii yhteistyötahona kansainvälisissä projekteissa ja järjestää myös itse näyttelyitä ja tapahtumia. www.frame-fund.fi

Itämeri-instituutti

Suomen Itämeren instituutti on itsenäinen organisaatio, joka edistää Itämeren alueen yhteistyötä julkisen hallinnon, kaupan, kulttuurin ja opetuksen sektoreilla.

www.baltic.org

Länsi-Suomen Eurooppa-toimisto

Brysselissä sijaitseva toimisto tarjoaa palveluita Länsi-Suomen allianssiin kuuluville maakunnille, joita ovat Etelä-Pohjanmaa, Pohjanmaa, Keski-Suomi, Satakunta ja Pirkanmaa.

www.wfa.fi/toimisto

Suomalais-venäläinen kulttuurifoorumi

Kulttuurifoorumitoiminnassa ovat mukana kaikki Suomen läänit sekä 12 aluetta Luoteis-Venäjältä ja sen avulla pyritään helpottamaan alueiden kulttuuriyhteistyötä. Kulttuurifoorumit ovat tapahtumia, joita järjestetään vuosittain ja joissa kulttuuritoimijoilla on mahdollisuus tavata toisiaan. Foorumeissa käynnistetään myös erilaisia partnerihankkeita.

<http://www.kultforum.org>

Tanssin tiedotuskeskus

Tiedotuskeskus välittää tietoa tanssista, apurahoista ja kansainvälisestä toiminnasta. Keskuksen Internetsivuilla on mm. tietoa ulkomaisista tanssitapahtumista.
<http://www.danceinfo.fi/>

Venäjän ja Itä-Euroopan instituutti

Instituutti on opetusministeriön alainen valtion laitos, joka harjoittaa Venäjää ja Itä-Eurooppaa koskevaa sivistyksellistä yhteistyötä. Instituutilla on kirjasto sekä siihen liittyvä tietopalvelu. Se harjoittaa lisäksi tiedotustoimintaa ja tarjoaa oman alansa asiantuntijapalveluita.
www.rusin.fi

Etelä-Pohjanmaan kulttuuripäivät Budapestissa. Maalaukset: Heikki Mäki-Tuuri, Liisa Malkamo ja Seppo Kari. Veistokset: Liisa Äärinen, Eero Hiironen ja Tiina Laasonen. Keramiikka: Paula Bläfield. Tekstiilityö: Susanna Beloff.

Kuva: Benjam Pöntinen

5. KULTTUURIVIENINNIN TOTEUTUS

5.1. Taustainformaation hankkiminen

Vientihankkeen alussa on tärkeää kerätä informaatiota siitä maasta ja kaupungista, johon vientiprojekti suuntautuu. Useimmilla valtioilla ja niiden pääkaupungeilla on omat Internetsivustonsa, joista löytyy tietoa myös kulttuuriasioista. Hyviä tietolähteitä ovat lisäksi edellisessä kappaleessa mainitut edustustot, ystävyysseurat, kulttuurikeskukset ja -instituutit sekä ulkosuomalaisjärjestöt.

Perusinformaation hankkimisen lisäksi on tärkeää tutustua mahdollisimman hyvin kohdemaan kulttuuriin ja tapoihin, sillä oikeanlainen käyttäytyminen on kansainvälisissä yhteyksissä ensiarvoisen tärkeää. Ulkomailla järjestettävä tapahtuma luo lisäksi oivat puitteet kansainvälisten suhteiden solmimiseen ja verkostoitumiseen paikallisten kulttuuritoimijoiden kanssa. Erilaiset lahjat sekä muistamiset matkan aikana ja sen jälkeen ovat osoitus hyvistä tavoista ja ne auttavat suhteiden ylläpitämisessä. On hyvä muistaa, että suhteet mahdollistavat myös pidempiaikaisen kulttuuriyhteistyön ja toimivat hyvänä perustana monipuoliselle kulttuurivaihdolle.

5.2. Näyttely- ja esityspaikat

Parasta informaatiota näyttely- ja esityspaikoista saa Suomen ulkomailla toimivilta kulttuuri-instituuteilta ja edustustoilta, jotka voivat myös hoitaa itsenäisesti tapahtumajärjestelyjä. Tietoa museoista, gallerioista, teattereista ja konserttisaleista saa lisäksi kaupunkien Internetsivuilla sekä ulkosuomalaisyhteisöiltä. Suomessa tapahtumapaikoista tietäviä tahoja ovat etenkin eri taiteen alojen järjestöt ja ulkomaiset kulttuurikeskukset. Myös ystävyysseuroilta voi saada hyödyllistä informaatiota, mikäli niillä on henkilökohtaisia suhteita ystävyysmaahan.

Taidenäyttelytilaa valittaessa on syytä pohtia millaiseen ympäristöön oma taide sopii. Esimerkiksi rakennuksen ikä ja tyyli sekä huoneiden korkeus ja seinien väri saattavat vaikuttaa suurestikin näyttelyn yleisilmeeseen. Gallerioilla ja museoilla on myös usein omat kriteerinsä sille, millaista taidetta tiloissa voidaan esitellä ja ne haluavatkin yleensä nähtäväkseen portfolion ennen päätöstä tilan vuokrauksesta. Ripustussuunnitelmaa varten on hyvä pyytää näyttelytilan pohjapiirros

sekä valokuvia, joiden pohjalta tilan hahmotaminen on helpompaa. Galleriaan tai museoon voi käydä myös tutustumassa etukäteen varsinkin silloin, kun kyseessä on laajempi yhteisnäyttely.

Tilavalintaan tulee kiinnittää huomiota myös konsertteja sekä tanssi- ja teatteriesityksiä järjestettäessä. Erityisesti tilan koosta, akustiikasta, tarvittavista lukulaitteista sekä ääni- ja valotekniikasta on hyvä ottaa selvää etukäteen. Pohjapiirros sekä tiloihin tutustuminen ovat hyödyllisiä, mikäli esityksessä käytetään lavasteita tai erikoista tekniikkaa.

5.3. Sopimukset

Onnistuneen vientiprojektin kannalta avainasemassa ovat kohdemaan yhteistyökumppaneiden kanssa tehtävät sopimukset. Hyvässä ja pätevässä sopimuksessa on eritelty tarkasti tapahtumajärjestelyjen osa-alueet sekä määritelty se, mitä asioita paikallinen järjestäjä hoitaa ja mitä sovittuun hintaan kuuluu. Kustannukset on syytä selvittää tarkasti, sillä tapahtumapaikkojen ja -järjestäjien hinnat ja laskutustavat voivat vaihdella hyvinkin paljon. Esimerkiksi galleriat saattavat tilavuokran lisäksi laskuttaa myös prosenttiosuuden myytävistä teoksista.

Paikallisten järjestäjien kanssa tehtävästä sopimuksesta on käytävä ilmi tapahtuman ajankohta, varattavan tilan aukioloajat, mahdollinen valvonta ja vakuutukset sekä taidenäyttelyä järjestettäessä teosten hinnat. Ennen tapahtuman järjestämistä on myös hyvä sopia lipputulojen jakamisesta sekä tekijänoikeuksien huolehtimisesta, mikäli tapahtumassa esitetään tekijänoikeussuojattua musiikkia. Avajaisten osalta on sovitettava tarjoiiluista, ohjelmasta sekä tapahtuman avajaista. Paikallisilla järjestäjillä on usein myös omia kutsumallejaan, joita he saattavat haluta käyttäviä kaikissa järjestämissään tapahtumissa. Kutsujen osalta sopimuksessa tulisi lisäksi sopia niiden painatuksesta ja lähettämisestä.

Koska galleria laskuttaa usein prosenttiosuuden taidenäyttelyssä myydyistä teoksista, tulee sopimuksessa luetella tarkasti kaikki esillä olevat teokset, niiden todelliset hinnat sekä gallerian teoksille asettamat myyntihinnat. Konserttien ja näyttämötaiteen osalta

on tilavarauksen yhteydessä sovittava myös mahdollisista harjoitusajoista sekä käytettävästä tekniikasta.

5.4. Matkustaminen

Matkavarausten teko on nykyään kätevinä Internetissä. Erityisesti lentojen hinnoissa saattaa olla suuriakin eroja ja eri yhtiöiden vertailu on kannattavaa. Myös hotelliin voi varata Internetin varauspalvelun kautta tai lähettämällä suoraan sähköpostia hotelliin. Mikäli matkustajia on useampia, kannattaa lentoyhtiöistä ja hotelleista pyytää ryhmätarjouksia. Matkat voi tuki varata myös puhelimitse suoraan lentoyhtiöiltä tai matkatoimistojen välityksellä. Tällöin varauskustannukset ovat kuitenkin yleensä suuremmat.

5.5. Kuljetukset ja vientiasiakirjat

Taide-esineiden kuljetus voidaan antaa joko taidekuljetuksiin erikoistuneen yhtiön tai tavallisen kuljetusyhtiön hoidettavaksi. Maa- lauksia ja grafiikkaa voi lähettää kehystämättömänä myös postitse, jolloin lähetys tulee kirjata ja vakuuttaa. Kun näyttelyssä on useampia teoksia, on kuljetusyhtiön käyttäminen kuitenkin viisainta. Edullisimmaksi kuljettaminen tulee käyttämällä tavallista kuljetusyhtiötä, sillä taiteen erityiskuljetukset ovat usein kalliita. Erityisen arvokkaita tai museoituja esineitä kuljetettaessa on kuitenkin syytä käyttää taiteen kuljetukseen erikoistuneen yhtiön palveluja. Kuljetusyhtiötä valittaessa kannattaa pyytää tarjouksia useammasta paikasta ja ottaa yhteyttä myös pienempiin yrityksiin, joista saattaa olla säännöllisiä yhteyksiä ulkomaille.

Kuljetettavista tavaroista on laadittava tavaraluettelo, josta käy ilmi nouto- ja toimitusosoite, yhteyshenkilöt, näyttelyn nimi ja paikka sekä kuljetuksen sisältö. Listaan tulee merkitä myös kuljetettavien taideteosten nimet ja hinnat. Tavaraluettelo toimitetaan kuljetusyhtiölle ja sitä tarvitaan myös vakuutuksia hankittaessa. Näyttelytavaroiden palautusta varten on laadittava uusi luettelo, johon on tehtävä lisäksi tarvittavat merkinnät myydystä teoksista.

Taideteokset tulee pakata huolellisesti, etteivät ne vaurioidu kuljetuksessa. Pahvilaatikoiden sijaan kannattaa käyttää puu- ja vanerilaatikoita, jotka on pehmustettu ja joissa teokset eivät pääse liikkumaan kuljetuksen aikana. Lasitettuja teoksia kannattaa lähettää vain silloin, kun kuljetuslaatikot ovat

tarpeeksi suojattuja. Mikäli lähetys sisältää useita laatikoita, pakataan ne pakkausliinojen ja -muovien avulla puiselle EUR- tai FIN-lavalle. Useimmat rekat ovat nykyään mitoitettuja EUR-lavoille. Pakatun EUR-lavan leveys on 80 cm ja pituus 120 cm sekä suurin sallittu korkeus on lava mukaan lukien 250 cm.

Suurikokoiset lavasteet ja muut tapahtumassa tarvittavat tavarat voidaan kuljettaa taideteosten tapaan rahtina, mikäli niiden kuljettaminen matkatavarana ei ole mahdollista. Soittimet voi yleensä kuljettaa matkatavarana ilman lisäkustannuksia, mutta mikäli sallittu matkatavaroiden painoraja ylittyy, perivät lentoyhtiöt lisämaksun. Erityisesti suurten soittimien osalta on hyvä tarkistaa, että ne mahtuvat sisään ruumaan. Joissain tapauksissa soittimille voidaan joutua ostamaan omat erilliset lentoliiput.

Euroopan unionin sisällä tapahtuvassa viennissä tavaraluettelo sekä kuljetusyhtiön laatima rahtikirja ovat ainoat pakolliset kuljetusasiakirjat. Sen sijaan unionin ulkopuolisiin valtioihin suuntautuvaan vientiin tarvitaan myös muita vientiasiakirjoja. Kuljetusyhtiöt hoitavat tarvittavat tulliasiakirjat maksum vastaan, mutta ne voi täyttää myös itse.

Euroopan unionin ulkopuolelle väliaikaisesti kuljetettavista näyttelytavaroista täytetään Suomen tullia varten vientitavaran tulliluettelo, eli SAD-lomake. Lomakkeeseen tulee liittää täydellinen tavaraluettelo, jossa on eriteltyä kuljetuksen sisältö ja kuljetettavien tavaroiden arvo. Tavarointa palautettaessa täytetään puolestaan tuontitavaran tulliluettelo, johon käytetään myös SAD-lomaketta. Palautusvaiheessa tulee lisäksi esittää vienti-ilmoitus, tavaraluettelo sekä palautustavaravakuutus. Tullikäytännöt vaihtelevat eri maissa ja niistä saa tietoa esimerkiksi kohdemaan viranomaisilta tai suurlähetystöltä sekä Finprolla. Tullilomakkeita voi tulostaa tullin Internetsivuilta.

Väliaikaiseen maastavientiin voidaan käyttää myös Kauppakamarin myöntämää ATA carnet - asiakirjaa, joka käy kansainväliseen tullilyleissopimukseen liittyneissä valtioissa. ATA carnet korvaa vientiasiakirjat lähtömaassa sekä tulliasiakirjat väliaikaisessa vientimaassa. Carnet toimii myös tavaroiden kuljetusasiakirjana ja se kattaa mahdollisen tullin ja tuontiverot maahantuotavista tavaroista.

Mikäli osa kuljetettavista tavaroista myydään kohdemaassa, on otettava yhteyttä vientimaan tulliviranomaisiin, jotka tekevät tarvit-

tavat merkinnät myydyistä tavaroista carnet'n jälleenvientilehteen. Tässä vaiheessa on myös hoidettava mahdolliset tuontimaksut ja verot. Suomeen palattaessa carnet on esitettävä Suomen tullille ja myydyistä tavaroista on tehtävä vienti-ilmoitus. Kaikki ATA carnet'n piiriin kuuluvat valtiot, kuten esimerkiksi Venäjä, eivät kuitenkaan hyväksy ATA carnet'illa tuotujen tavaroiden myyntiä.

ATA carnet on voimassa vuoden ja sen myöntää paikallinen kauppakamari. ATA carnet'n hinta määräytyy kuljetettavien tavaroiden yhteisarvon sekä kohdemaiden lukumäärän mukaan. Hakijan tulee myös tallettaa kauppakamariin panttisumma, jonka hän saa takaisin palauttaessaan ATA carnet'n kauppakamarille. Hakulomakkeita ja lisätietoa saa joko paikalliselta kauppakamarilta tai kauppakamarin Internetsivuilta.

Lisätietoja:

www.tulli.fi

www.kauppakamari.fi

www.finpro.fi

5.6. Vakuutukset

Niin henkilöiden kuin kuljetettavien esineidenkin vakuutuksista on syytä huolehtia hyvissä ajoin. Erityisesti näyttelyesineiden kuljetusvakuutus on tärkeä, sillä teokset voivat vaurioitua matkan aikana huolellisesta pakkaamisesta huolimatta. Vaikka kuljetusyhtiöllä onkin omat vakuutuksensa, eivät ne yleensä riitä kattamaan teoksille koituneita vahinkoja. Vakuutusyhtiöllä on usein erityisiä näyttelykuljetusvakuutuksia, jotka saattavat sisältää automaattisesti myös vakuutusturvan näyttelyn ajalle. Asia kannattaa tarkistaa, sillä monilla museoilla ja gallerioilla on jo valmiiksi näyttelyteokset turvaavat vakuutukset. Vakuutusta otettaessa vakuutusyhtiölle tulee esittää tavaraluettelo sekä aitousdistukset kuljetettavista teoksista. Soittimet, jotka kulkevat matkatavarana, kuuluvat yleensä matkatavaravakuutuksen piiriin, mutta mikäli ne ovat hyvin arvokkaita, on niille syytä ottaa erillinen vakuutus.

Henkilöiden osalta matkavakuutuksessa on syytä huomioida niin matkatavarat, sairastuminen kuin mahdollinen matkan peruuntuminenkin. Mikäli matkustajia on useampia, voi vakuutusyhtiöistä kysellä myös ryhmätarjouksia.

5.7. Tiedotus ja markkinointi

Ulkomailla järjestettävään tapahtumaan liittyvän tiedotuksen ja markkinoinnin suunnittelu kannattaa toteuttaa huolellisesti. Erityisen tärkeää on pohtia tapahtuman kohdeyleisöä sekä niitä viestintä- ja markkinointikanavia, joiden avulla kyseinen yleisö parhaiten saavutetaan. Koska jo vientiprojektin yleiset järjestelyt vievät paljon rahaa, ei tapahtuman markkinoinnissa ole varaa virheisiin.

Tapahtumasta tulee tiedottaa hyvissä ajoin etukäteen niin kotimaassa kuin ulkomaillakin. Erityisen tärkeää on tiedotteiden laatiminen eri medioille, mutta myös lehdistötilaisuuksien järjestäminen voi olla hyödyllistä. Vaikka ulkomaisten tiedotusvälineiden kiinnostuksen herättäminen onkin usein hankalaa, kannattaa myös niille lähettää tietoa tapahtumasta. Esimerkiksi kriitikon vierailu tilaisuudessa saattaa lisätä paikallisten kiinnostusta ja nostaa kävijämääriä. Pelkän tiedotteen lisäksi medioille on hyvä antaa taustatietoa taiteilijoista ja itse projektista. Ulkomaisille tiedotusvälineille suunnattujen tiedotteiden yhteyteen kannattaa myös liittää tietoa Suomesta ja Etelä-Pohjanmaan alueesta.

Kutsujen ja mainonnan kanssa voi parhaiten auttaa Suomen kohdemaassa sijaitseva kulttuuri-instituutti tai lähetystö sekä paikallinen tapahtumajärjestäjä. Niillä kaikilla on usein suhteita kohdemaan kulttuuriväkeen ja ne osaavat auttaa kutsuvieraslistan laatimisessa. Kutsukäytännöistä kannattaa sopia paikallisen tapahtumajärjestäjän kanssa jo yhteistyösovimusta tehtäessä, sillä useat galleriat ja museot haluavat käyttää omia kutsujaan.

Tapahtuman mainostaminen on kallista ja siksi onkin tärkeää suunnata mainonta juuri oikealle kohdeyleisölle. Esimerkiksi lehti-ilmoitusten osalta on hyvä ottaa selvää, mitä lehtiä kulttuurista kiinnostuneet lukevat ja onko esimerkiksi kohdekaupungin Internetsivuilla erillistä osiota kulttuuritapahtumien ilmoituksille. Muita mahdollisia markkinointikanavia ovat esimerkiksi erilaiset ilmaislehdet, kaupungin tapahtumista kertovat lehdet sekä paikallisradio. Tapahtumasta voidaan tehdä myös mainosjulisteita tai esitteitä, joiden jakeluun kannattaa pyytää apua Suomen edustustoilta ja paikalliselta tapahtumajärjestäjältä. Tapahtuman mainostamisesta tulee sopia paikallisten yhteistyökumppaneiden kanssa tarkasti, sillä esitteiden ja julisteiden on oltava esillä riittävän ajoissa.

Myös itse tapahtumaan on syytä laatia oheismateriaalia. Taidenäyttelyn kävijöille jaetaan yleensä teosluettelo, josta käy ilmi taideteosten nimet, tekijät ja hinnat sekä mahdollisesti myös teosten tekotapa. Mikäli kyseessä on konsertti tai muu vastaava yleisötapahtuma, on sen kulusta hyvä tehdä erillinen käsiohjelma. Yksityiskohtaisempaa tietoa tiedottamisesta sekä kulttuurituotteiden markkinoinnista saa Etelä-Pohjanmaan liiton vuonna 2001 julkaisemista Kulttuuritoimijan markkinointioppaasta ja Kulttuuritoimijan tiedotusoppaasta, joita voi tilata Etelä-Pohjanmaan liitosta.

5.8. Käännös ja tulkkaukspalvelut

Esitemateriaalin, kutsujen, teosesittelyjen ja muun materiaalin kääntämisessä kannattaa käyttää ammattitaitoisia käännöstoimistoja, joita Suomesta löytyy useita ja jotka pystyvät kääntämään miltei mille kielelle tahansa. Käännöstoimistot toimittavat asiakkailleen viimeistelyyn, niin kielellisesti kuin kulttuurisestikin toimivan tekstin. Käännöstoimistoa valittaessa kannattaa tiedustella yrityksen erikoistoimialat.

Tulkkaukspalvelut ovat kehittyneet merkittävästi. Tulkkaukspalveluita myyvät yksityiset käännös- ja tulkkaukspalveluyritykset. Valittavana on esimerkiksi puhelintulkkaukset, jossa asiakkaalle annetaan puhelinnumero ja oma PIN-koodi, joiden avulla tulkkausta voi saada kellon ympäri kaikkina viikonpäivinä. Puhelintulkkaukset antaa asiakkaan käyttöön 250 kielen tulkkauksemahdollisuuden. Puhelintulkkaukset käytetään usein muun muassa puhelinkeskusteluissa, neuvotteluissa, lakiasiainhoidossa sekä matka- ja turistipalveluissa.

Simultaanitulkkausta käytetään usein kansainvälisissä liiketapaamisissa, konferensseissa, medialähetyksissä sekä kaksi- tai useampikielissä tapahtumisissa ja siihen tarvitaan erikoislaitteistoja, kuten kuulokkeet ja tulkkaukscopit. Esimerkiksi Merenkurkun neuvosto Vaasassa vuokraa konferenssi- ja simultaanitulkkauslaitteistoja kokouksiin ja konferensseihin. Laitteistoja löytyy eri kokoisia tiloja varten, pienimmät laitteet ovat kannettavia. Laitteistolla voidaan hoitaa tulkkaukset korkeintaan kuudella kielellä. Merenkurkun neuvostolla on myös videokonferenssilaitteistot Vaasan ja Uumajan toimitoissa järjestettäviä pienempiä konferensseja ja kokouksia varten.

5.9. Avajaiset

Galleriat ja museot hoitavat yleensä maksusta miltei kaikki taidenäyttelyn avajaisiin liittyvät käytännön järjestelyt, kuten kutsut ja tarjoulun. Hoidettavista asioista ja järjestelyjen hinnoista tulee kuitenkin sopia tarkkaan jo hyvissä ajoin. Suomen lähetystö tai kulttuuri-instituutti voi auttaa, mikäli avajaisiin halutaan esintyjä tai puhujia vientiprojektin ulkopuolelta. Konsertteihin ja muihin vastaaviin tapahtumiin on myös hyvä sisällyttää avauspuheenvuoro sekä ohjelmaa rytmittävät juonot, ellei käytössä ole käsiohjelmaa. Mikäli tapahtumassa esiintyy projektin ulkopuolisia henkilöitä, on heitä hyvä kiittää pienin lahjoin.

Taidenäyttelyn avajaisien ja konserttien puheenvuorot tulee pitää paikallisella kielellä tai muulla paikallisesti hyvin ymmärrettävällä kielellä tai tulkin välityksellä. Suomeksi ja niissä voi kertoa tapahtuman lisäksi myös Suomesta ja Etelä-Pohjanmaasta. Taiteilijoiden on lisäksi hyvä valmistautua kertomaan omista töistään ja taustastaan ja varautua vastaamaan mahdollisiin yleisön tai toimittajien esittämiin kysymyksiin. Taidenäyttely on yleisölle antoisampi, mikäli esillä on taiteilijoiden esimerkiksi englanninkieliset portfolioit sekä esitteitä näyttelystä ja taiteilijaryhmästä.

5.10. Tekijänoikeudet

Järjestettävän tapahtuman osalta on huolehdittava myös tekijänoikeuksista. Mikäli projektin yhteydessä käytetään tekijänoikeus-suojattuja valokuvia, musiikkia tai muuta taiteellista materiaalia, tulee näistä maksaa korvaus.

Sävelteosten tekijöiden tekijänoikeuksista vastaa Teosto ry, joka myöntää lupia sävellysten julkiseen esittämiseen. Lupa on hankittava niin elävän kuin tallennetunkin musiikin esittämiseen riippumatta siitä, onko tilaisuus maksullinen vai maksuton. Lupa on syytä hankkia ennen tapahtuman järjestämistä, sillä jälkepäin hankittuna lupa on kalliimpi. Lupa tarvitaan silloin, kun musiikki on tekijänoikeudellisesti suojattua. Tekijänoikeus on voimassa tekijän elinajan sekä 70 vuotta tämän kuoleman jälkeen. Mikäli tekijä ei kuulu Teoston tai vastaavaan ulkomaiseen järjestöön, tulee lupa pyytää häneltä itseltään.

Ilman tekijöiden lupaa musiikkia saa esittää yksityisissä perhejuhissa, jumalanpalveluksissa sekä opetuksessa, jota ei harjoiteta

ansiotarkoituksessa. Lupaa ei myöskään tarvita, mikäli kyseessä on hyväntekeväisyystapahtuma, jossa esiinnyttäen ilman palkkiota. Maksettava lupamaksu vaihtelee tapahtuman koon, keston ja esitettävän musiikin määrän mukaan. Maksun suuruus riippuu myös osallistujien määrästä sekä siitä, onko tilaisuus pääsymaksullinen.

Näyttämöteosta varten sävelletyn musiikin esitysoikeuksista vastaavat usein oikeudenhaltijat itse. Kyse on niin sanotuista suurista oikeuksista, joiden piiriin kuuluvat esimerkiksi näytelmät, musikaalit, oopperat, operetit ja baletit tai muut tanssiteokset sekä pantomiimit ja performanssit. Teosto myöntää esityslupia yleensä vain silloin, kun tällaisia näyttämöteoksia varten sävelletystä musiikista esitetään irrallisia osia muissa yhteyksissä. Varsinaisesti suurten oikeuksien piiriin kuuluvia tekijänoikeuksia valvovat Suomen Näytelmäkirjailijaliitto, Näytelmäkulma - Teattereiden näytelmätoimisto ja Suomen Teatteritoimisto, joka valvoo myös ulkomaisia ohjelmistoja. Myös Teosto voi ottaa valvotavakseen suurten oikeuksien kotimaisia musiikkiteoksia.

Gramex ry vastaa äänitemusiikin julkisesta esittämisestä maksettavista korvauksista äänitteellä esiintyville taiteilijoille sekä niiden tuottajille. Musiikkivideoiden esittämisestä on maksettava erillinen korvaus. Gramex-korvauksen suuruuteen vaikuttaa se, onko äänitemusiikin käyttö pääasiallista vai käytetäänkö sitä väliaika- tai taustamusiikkina. Maksu riippuu lisäksi tilan suurimmasta sallitusta henkilömäärästä sekä siitä, onko tilaisuus pääsymaksullinen. Mikäli tilaisuus on avoin ulkotilaisuus, tulee järjestäjän itse arvioida osallistujamäärä. On hyvä muistaa, että musiikin esittäminen julkisissa tilaisuuksissa edellyttää usein sekä tekijäkorvausten (Teosto ry) että esittäjäkorvausten (Gramex ry) maksamista.

Tekijänoikeuskorvauksista tulee huolehtia myös tapahtumassa esitettävien tanssiteosten koreografioiden osalta. Suomessa koreografien tekijänoikeuksia valvovat yleensä koreografit itse ja he määrittelevät myös teoksen käytöstä maksettavat tekijänoikeuskorvaukset. Ulkomaisen koreografioiden osalta käytäntö on hyvin vaihteleva, sillä tekijänoikeuksia voi valvoa niin teoksen tekijä kuin tuottajakin. Joissain maissa on olemassa myös erityisiä koreografien tekijänoikeuksia valvovia järjestöjä. Televisioesitysten osalta koreografioiden tekijänoikeuksia valvoo Kopiosto ry, joka turvaa oikeuksia useilla kulttuuri- ja viestintäaloilla. Kopiosto jakaa lupia mm.

kopiointiin, tv- ja radio-ohjelmien käyttöön sekä tv-kanavien jakeluun.

Kuvataiteilijoiden tekijänoikeuksia valvoo Kuvasto ry, joka edustaa niin koti- kuin ulkomaisiakin taiteilijoita. Kuvasto myy käyttöluvia, jotka oikeuttavat taideteosten käyttöön esimerkiksi esitteissä, postikorteissa, julisteissa tai Internetsivuilla. Maksullinen käyttöluvu myönnetään hakemuksen perusteella ja käyttömaksu määräytyy useimmiten painosten ja levikin mukaan. Kuvasto ry valvoo myös taidevalokuvien käyttöoikeuksia. Mikäli kyseessä on ns. tavallinen valokuva, tulee käyttöluvu pyytää kuvaajalta tai oikeudet omistavalta henkilöltä tai organisaatiolta.

Lisätietoja:

www.teosto.fi, www.gramex.fi
www.kopiosto.fi, www.kuvastory.fi
www.teatteri.org

5.11. Taideteosten ja muiden tuotteiden myynti

Taidenäyttelyä järjestettäessä on huomioitava myös se mahdollisuus, että joitain teoksia myydään kohtemaahan. Jotta kauppa sujuisi ongelmitta, on teoksista oltava mukana aitoustodistukset. Maksun suorittaminen käy helpoiten ulkomaiseen rahaliikenteeseen tarkoitetuilla kaavakkeilla, joita voi tehdä itse ennen matkalle lähtöä. Maksukaavakkeen muoto on melko vapaamuotoinen, mutta siitä tulee käydä ilmi ostaja ja maksun saaja, ostettava tuote ja kauppahinta sekä IBAN ja SWIFT -koodit, jotka saa pankista. Teosten myyminen ulkomailla edellyttää oikeanlaista hintaa, sillä ulkomaiset ostajat eivät välttämättä ole valmiita maksamaan teoksista yhtä paljon kuin niistä saisi Suomessa. Lisäksi galleriat saattavat lisätä teoksiin omia prosenttiosuuksiaan, jotka voivat nostaa hinnan todella korkeaksi. Gallerian kanssa onkin syytä sopia myös siitä, paljonko hintaa voidaan tarvittaessa alentaa.

Tapahtumissa on mahdollista myydä myös oheistuotteita, kuten taidepostikortteja ja -julisteita sekä cd-levyjä. Tuotteiden myyntiin tarvittavista luvista on kuitenkin hyvä ottaa selvää etukäteen esimerkiksi paikalliselta tapahtumajärjestäjältä. Myös oheistuotteet on merkittävä tavaruutteloon tai tullausasiakirjoihin ja niiden myyntimäärät on kirjattava ylös. Myydyistä tuotteista saadut tulot ilmoitetaan yleensä normaalissa verotuksessa, mutta niistä voi joutua maksamaan veroa myös ulkomailla. Köhdemaan verotus käytännöstä saa tietoa verohallinnosta, jonka

palvelunumerot löytyvät Internetsivuilta osoitteesta: www.vero.fi.

5.12. Kansainväliset taidetapahtumat

Itse organisoitu vientiprojekti näyttelyineen ja tapahtumineen ei ole ainoa keino taiteen viemiseksi ulkomaille. Maailmalla järjestetään vuosittain myös lukuisia kansainvälisiä taidetapahtumia ja kilpailuja, joihin esitetään joko kaikille avoimia tai henkilökohtaisia kutsuja. Osallistuminen on avoimissa tapahtumissa yleensä maksullista, mutta kustannukset saattavat silti olla pienemmät kuin itsenäisessä projektissa.

Kuvataiteilijat voivat hankkia kansainvälistä kokemusta esimerkiksi erilaisten kilpailujen, taidefestivaalien, kutsunäyttelyiden sekä biennaalien ja triennaalien avulla. Biennaalit, triennaalit sekä muut avoimet näyttelyt lähettävät taitelijoille avoimia kutsuja sekä julkaisevat niitä alan lehdissä ja Internetissä. Osallistujat valitaan portfolioiden perusteella ja päätöksen tekee joko tapahtuman jury tai kotimainen raati. Juryn arvioitavaksi pääseminen edellyttää, että hakija on maksanut ilmoittautumismaksun, joka ei kuitenkaan yleensä ole kovin suuri. Maksu kattaa useimmiten näyttelyluettelon sekä joissain tapauksissa teosten palautuksen. Yleisen käytännön mukaan taitelija maksaa itse teostensa vientikulut. Avoimiin näyttelyihin osallistuminen voi joskus olla suhteettoman kallista, joten lopulliset kustannukset on hyvä tarkistaa ennen varsinaista osallistumista. Tapahtumia järjestävät tahot saattavat myös kutsua osallistujia henkilökohtaisilla kutsuilla, jolloin taitelijan työt eivät joudu juryn arvioitaviksi, vaan pääsevät suoraan näyttelyyn.

Kutsunäyttelyt ovat taidenäyttelyitä, joihin kutsutaan henkilökohtaisesti aiempien ansioiden perusteella. Niihin ei siis voi itse hakea, vaan kutsu tulee aina museon tai gallerian aloitteesta. Mikäli kutsunäyttely järjestetään taidemuseossa, maksetaan kulut yleensä museon puolesta. Sen sijaan gallerioissa järjestettävien näyttelyiden kustannuksiin voi taitelijakin joutua osallistumaan. Ennen kutsunäyttelyyn osallistumista on jälleen syytä ottaa tarkasti selvää näyttelyn järjestäjästä sekä itselle koituvista kustannuksista.

Musiikin ja tanssitaiteen alalla pääsy ulkomaisiin tapahtumiin on vaikeampaa, sillä osallistujia ei yleensä haeta avoimilla hakemuksilla. Festivaalien, biennaalien ja

triennaalien ohjelmistosta ja esiintyjistä päättävät tapahtumien taiteelliset johtajat ja ohjelmatoimikunnat, joiden arvioitavaksi pääseminen vaatii hyvin pitkäjanteistä ja voimakasta markkinointia sekä usein jo ennestään kansainvälistä tunnettuutta. Festivaalien välinen yhteistyö sekä henkilökohtaiset suhteet saattavat kuitenkin avata ovia myös ulkomaisiin tapahtumiin. Apua voi kysyä lisäksi suomalaisilta musiikin ja tanssin alan järjestöiltä, jotka muiden tehtäviensä ohella edistävät usein myös oman taiteen alansa kansainvälistymistä. Erityisesti kansantanssijärjestöillä on runsaasti kontakteja kansainvälisiin festivaalijärjestäjiin ja pääsy ulkomaisiin tapahtumiin onkin kansantanssin alalla helpompaa.

Tanssin ja musiikin alan kansainvälisiin kilpailuihin voi sen sijaan yleensä hakea kuka tahansa. Käytännöt vaihtelevat, mutta useimmiten hakea voi lähettämällä hakemuksen ja oman esityksensä jurylle, joka sitten valitsee finalistit. Hakuetoja ja -ohjeita musiikin ja tanssin alan kilpailuihin löytyy runsaasti eri Internetsivuilta.

Hyödyllisiä linkkejä:

www.frame-fund.fi

Tietoa ulkomaisista nykytaiteen näyttelyistä ja tapahtumista sekä niiden suomalais-osallistujista.

www.globalartinfo.com

Sivustolla on listattuna kansainvälisiä taidetapahtumia ja -kilpailuja. Sivuilta löytyy myös eri tapahtumien hakuaikoja ja -osoitteita.

www.danceinfo.fi

Tanssin tiedotuskeskuksen kotisivulta löytyy linkkejä esimerkiksi kansainvälisiin tanssitapahtumiin ja -kilpailuihin sekä esityspaikkojen yhteystietoja.

www.danceeurope.net

Dance Europe -lehden sivusto, jolla lista kansainvälisistä tanssitapahtumista.

www.impulstanz.com

Sivustolla hakukone, jonka avulla saa tietoa esimerkiksi eri maissa järjestettävistä tanssitapahtumista, koe-esiintymisistä ja workshoppeista.

www.wfimc.org

World Federation of International Music Competitions. Sivuston hakukoneella voi hakea musiikin alan kilpailuja eri maista.

http://www.zeroland.co.nz/art_events.html

Linkkejä useiden eri taiteenalojen kansainvälisiin tapahtumiin.

6.1. Taiteilijaresidenssitoiminta

Suomessa ja ulkomailla toimivat taiteilijaresidenssit ovat vientiprojektien ohella väyliä kansainväliselle vuorovaikutukselle ja kulttuurivaihdolle. Residenssitoimintaa on kaikilla taiteen aloilla ja vierasateljeita löytyy useasta eri maasta. Suomessa vierasateljeita on yhteensä 25, joista Etelä-Pohjanmaalla sijaitsee Alajärven Nelimarkka-residenssi. Tarvetta residenssitoiminnan lisäämiseen olisi olemassa, sillä se tukee paitsi sijaintipaikkakuntansa myös koko maakunnan kansainvälistymistä ja kulttuurien välistä vuorovaikutusta.

Suomalaiset taiteilijat voivat hakea ulkomaisiin vierasateljeihin esimerkiksi kansainvälisten vaihto-ohjelmien ja Suomen taiteilijaseuran ateljeesäätien kautta. Residenssitoimintaa on ateljeesäätien lisäksi myös muilla järjestöillä. Ulkomailla sijaitseviin vierasateljeihin voi saada stipendejä, jolloin oleskelu ateljeessa on kokonaan tai osaksi maksutonta. Yleensä ateljeen käytöstä kuitenkin peritään maksu. Lista ulkomailla sijaitsevista vierasateljeista löytyy oppaan lopusta.

6.2. Kulttuurivaihto

Suomalaisen ja eteläpohjalaisen kulttuurin kansainvälistyminen ei tarkoita yksinomaan kulttuurin viemistä ulkomaille, vaan myös eri kulttuurien välisen vuorovaikutuksen lisääntymistä ja ulkomaisen kulttuurin tuomista Suomeen ja Etelä-Pohjanmaalle. Vaikka Etelä-Pohjanmaata ei voikaan vielä pitää maahanmuuttajien tai ulkomaalaisten matkailijoiden määrän perusteella kovin kansainvälisenä, tulevat alueen monikulttuurisuus ja kansainvälisyys lisääntymään yhä nopeammin tulevina vuosina. Vieraiden kulttuurien tuntemus on siksi erityisen tärkeää ja kulttuurien välisen vuorovaikutuksen lisääminen välttämätöntä.

Etelä-Pohjanmaan alueella elää jo nyt maahanmuuttajia, joiden monipuolinen kulttuuritausta tarjoaa mahdollisuuksia myös meille suomalaisille. Tutustuminen keskuudessamme eläviin eri kulttuurien edustajiin voi auttaa paitsi oman kulttuurimme erityispiirteiden ymmärtämisessä myös kansainvälistymiseen liittyvissä kysymyksissä. On hyvä muistaa, että kielirajat ylittävää kulttuuriyhteistyötä

on mahdollista tehdä myös maamme rajojen sisäpuolella yhdessä Pohjanmaan rannikkoalueen kanssa. Kansainvälisiä projekteja voidaan toteuttaa lisäksi monikulttuurisen maakunnan alueella.

Myös kulttuurituonnin edistäminen on tärkeä osa kansainvälistymistä ja kulttuurien välistä vuorovaikutusta. Kulttuurivientiprojekteja toteutettaessa onkin kiinnitettävä huomiota vastavuoroisuuteen ja pyrittävä herättämään ulkomaisten taiteilijoiden ja tapahtumajärjestäjien kiinnostusta omaa maakuntaa kohtaan. Kulttuurituonnin ja jatkuvamman kansainvälisen vuorovaikutuksen osalta avainasemassa ovat henkilökohtaiset suhteet ulkomaisiin yhteistyökumppaneihin ja taiteilijoihin. Hyvin hoidettujen suhteiden ja kansainvälisten verkostojen pohjalta on mahdollista harjoittaa pidempiaikaista kulttuurivaihtoa esimerkiksi vastavuoroisesti järjestettävien näyttelyiden, konserttien ja muiden taidetapahtumien avulla. Kulttuurituonnissa on huomioitava hyvin pitkälti samanlaisia seikkoja kuin viennissäkin, mutta myös poikkeuksia on. Esimerkiksi Euroopan unionin ulkopuolisiin maihin tulee aina lähettää kutsu, mikäli kyseisistä valtioista halutaan vierailevia taidenäyttelyitä tai muita kulttuuritapahtumia Suomeen ja Etelä-Pohjanmaalle. Kutsuminen edellyttää usein kuitenkin kutsutun ryhmän täydellistä ylläpitoa.

6.3. Kulttuuri ja kansainvälistyminen tulevaisuudessa

Kansainvälistä yhteistyötä on Etelä-Pohjanmaan alueella harjoitettu jo pitkään. Yhteistyössä on korostunut kulttuurien välisen vaihdon näkökulma eli oppilas- ja opiskelijavaihto, asiantuntijavaihto, taiteilijavaihto sekä ystävyysseura- ja ystävyyskuntatoiminta. Kulttuurivaihdon ohella yhteistyössä tulee kuitenkin yhä enenevässä määrin ottaa huomioon vientimahdollisuudet. Tulevaisuudessa kulttuuriyhteistyötä tulisikin kehittää niin, että yritystoiminta liitettäisiin yhä vahvemmin mukaan kansainvälisiin kulttuurihankkeisiin.

Kulttuurilla on merkittävä rooli koko maakunnan kansainvälistymisessä ja siksi yksittäisten kulttuuritoimijoiden kansainvälistymisvalmiuksien edistäminen on erityisen tärkeää. Etelä-Pohjanmaan kansainvälistymistä tuetaan parhaiten kansainvälisiä mark-

kinointaitoja kehittämällä sekä tekemällä pitkäjänteisiä suunnitelmia kansainvälisten hankkeiden toteuttamiseksi. Tulevaisuuden kansainvälistymiskehityksen kannalta avainasemassa on erityisesti kulttuuritoimijoiden, yritysten ja organisaatioiden välinen yhteis-

työ, jota vahvistamalla on mahdollista toteuttaa yhä monipuolisempia ja tuloksellisia kansainvälisiä hankkeita ja projekteja.

Etelä-Pohjanmaan kulttuuripäivät Tukholmassa. Etelä-Pohjanmaan Maakuntamuseon vaivaisukkonäyttely. Kuvassa maakunta-amanuenssi Risto Käsälä.

Kuva: Suomen kulttuuri-instituutti / Tukholma

Etelä-Pohjanmaan kulttuuripäivät Unkarissa. Kuvassa Etelä-Pohjanmaan musiikkiopiston kamariorkesterin soittajia.

7. APURAHAT JA AVUSTUKSET

7.1. Paikalliset apurahat ja avustukset

Alahärmän kunnan kulttuuripalkinto

Jaetaan vuosittain joulukuussa. Haku 30.10 mennessä.

Alahärmän kunta, vapaa-aikalautakunta
www.alaharma.fi

Alajärven kaupungin kulttuuritoiminta-avustukset

Avustuksia jaetaan vuosittain alajärveläisille kulttuuritoimijoille. Haku maaliskuussa, jaetaan huhtikuussa.

www.alajarvi.fi

Alavuden kaupungin kulttuuripalkinto ja vapaa-aikalautakunnan avustukset

Kulttuuripalkinto jaetaan vuosittain kaupungin itsenäisyyspäiväjuhlassa tunnustuksena vapaaehtoisesta, pitkäaikaisesta kulttuuritoiminnasta. Vapaa-aikalautakunta myöntää lisäksi vuosittaisia toiminta-avustuksia kulttuuri-, liikunta- ja nuorisotyötä tekeville yhdistyksille. Avustuksia haetaan helmikuussa.

www.alavus.fi

Arvo Aution rahasto

Kulttuuristipendejä alavutelaisille musiikino-piskelijoille soittimien hankintaan ja koulutukseen. Nuorisotoimi myöntää avustuksia nuorisoprojekteihin, leiri-, matka-, ja kansainväliseen toimintaan. Haku aika molempiin helmikuussa.

Alavuden kaupunki

www.alavus.fi

Antiikkikauppias Gunnar Järvimäki-säätiö

Vuosittain jaettava avustus taiteen opiskeli-joille. Haku aika maaliskuussa.

Yhteyshenkilö: Helinä Mäyry

Alavuden kaupunki

Sähköposti: helina.mayry@alavus.fi

Evijärven kunnan sivistyslautakunnan kulttuuriavustukset

Sivistyslautakunta jakaa kulttuuritoimijoille vuosivastuksia sekä yleis- että kohdeavustuksina. Haku aika keväällä.

www.evijarvi.fi

Ilmajoen kunnan kulttuuripalkinto ja kulttuuritoimen kohdeavustukset

Ilmajoen kunnan kulttuuripalkinto jaetaan vuosittain itsenäisyyspäiväjuhlassa erityisen

työryhmän valitsemalle henkilölle tai yhteisölle. Kulttuuritoimen kohdeavustuksia myönnetään ilmajokisille kulttuuriyhdistyksille ja niiden haku aika on maaliskuussa. Avustuksia ei myönnetä yksityisille henkilöille.

www.ilmajoki.fi

Isojoen kunnan kulttuuritoimen toiminta-avustukset

Isojoen kulttuurilautakunta jakaa joka vuosi toiminta-avustusta kulttuuria tuottaville yksityishenkilöille ja yhteisöille. Avustusta haetaan maaliskuussa.

www.isojoki.fi

Jalasjärven kunnan kulttuuripalkinnot ja vapaa-ajan lautakunnan kulttuuri-avustukset

Itsenäisyyspäivän juhlassa jaetaan vuosittain kaksi kulttuuripalkintoa. Aikuisten palkinto annetaan pitkäaikaisesta työstä tai maineesta ja nuorten palkinto valtakunnallisesta menestyksestä. Vuosittaiset toiminta- ja kohdeavustukset annetaan kulttuuri-, liikunta- ja nuorisotyötä tekeville yhdistyksille ja yhteisöille sekä yksityisille taiteen harjoittajille.

www.jalasjarvi.fi

Jurvan kunnan kulttuuriavustukset

Jurvan kunnan kulttuuriavustukset jaetaan vuosittain toukokuussa paikallisille kulttuuri-toimijoille. Hakemukset tulee jättää huhtikuun aikana.

www.jurva.fi

Karijoen kunnan kulttuuripalkinto ja kulttuuristipendit

Kunta jakaa vuosittain kulttuuripalkinnon sekä lahjakkaille nuorille tarkoitettuja kulttuuristipendejä itsenäisyyspäiväjuhlassa. Stipendien saajat päättää hakemusten perusteella kulttuurilautakunta.

www.karijoki.fi

Kauhajoen kulttuurisäätiö

Säätiö jakaa apurahoja useista eri rahastoista nuorille tutkijoille ja kauhajokisille nuorille taiteilijoille. Haku aika helmikuussa.

Kauhajoen kaupunki

www.kauhajoki.fi/kulttuuri/saatio

Kauhavan kaupungin kulttuuripalkinto ja kulttuuritoiminta-avustukset

Kulttuuripalkinto myönnetään kulttuurilautakunnan valitsemalle ryhmälle tai henkilölle

loka-marraskuun aikana ja luovutetaan itsenäisyyspäivän juhlassa. Kulttuuritoiminta-avustukset jaetaan vuosittain hakemusten perusteella kauhavalaisille kulttuuritoimijoille. Haku aika maaliskuussa.
www.kauhava.fi

Kauhavan säästöpankin kulttuurisäätiö
Säätiö tukee kulttuurin kehittämistä, säästävyyden edistämistä, henkistä ja taloudellista kasvatusta sekä taloudellista tutkimusta Kauhavalla. Haku aika huhti-toukoukuussa.
Kauhavan Säästöpankin kulttuurisäätiön hallitus
Puhelin: (06) 4346 000

Kortesjärven kunnan kulttuuritoimen avustukset
Kulttuuritoimi jakaa avustuksia kortesjärveläisille kulttuuritoimijoille. Haku aika päättyy 31.3. Kulttuuripalkinto jaetaan itsenäisyyspäiväjuhlassa.
Tiedustelut: Kortesjärven kunta, vapaa-aikalautakunta
www.kortesjarvi.fi

Kuortaneen sivistyslautakunnan toiminta-avustukset
Avustukset jaetaan vuosittain hakemusten perusteella kuortanelaisille kulttuuritoimijoille. Haku aika helmikuu. Jakopäätös maaliskuussa.
www.kuortane.fi

Kurikan kaupungin kulttuuritoimen avustukset
Nuoriso- ja kulttuurilautakunta jakaa vuosittain avustuksia järjestöille, yhteisöille sekä yksityishenkilöille. Hakuajat maaliskuun ja lokakuun loppuun mennessä.
www.kurikka.fi

Lappajärven kunnan kulttuuritoimen avustukset
Kohde- ja toiminta-avustusmäärärahat on haettavissa vuosittain maaliskuun aikana. Kunnan kulttuuripalkinnot jaetaan vuosittain itsenäisyyspäivän juhlassa.
www.lappajarvi.fi

Lapuan kaupungin kulttuuritoiminta-avustukset
Avustukset jaetaan vuosittain hakemusten perusteella lapualaisille kulttuuritoimijoille. Haku aika tammikuun puoliväliin.
www.lapua.fi

Lehtimäen sivistyslautakunnan kulttuuriapuraha
Apuraha jaetaan joka kevät vapaamuotoisen

hakemuksen perusteella.
www.lehtimaki.fi

Nurmon kunnan kulttuuritoimen avustukset
Avustuksia jaetaan vuosittain kulttuurityötä tekeville järjestöille, yhteisöille ja yksityishenkilöille. Järjestöavustusten haku aika on maaliskuulla. Kohdeavustuksia voi hakea ympäri vuoden.
www.nurmo.fi

Alfred Kordelinin säätiön Seinäjoen rahasto
Jakaa vuosittain apurahoja Seinäjoella toteuttavaan luovaan ja esittäväan taiteeseen, kotiseututyöhön ja sanomalehtityöhön. Haku 31.1. mennessä.
Yhteyshenkilö: Seppo Sepponen
Puhelin: (06) 4162 965
Sähköposti: seppo.sepponen@siba.fi

Seinäjoen kaupungin kulttuuritoimen avustukset
Toiminta- ja kohdeavustuksia jaetaan vuosittain kulttuurityötä tekeville yhteisöille ja sekä nuorille taiteen harrastajille ja taitelijoille. Toiminta-avustuksien haku aika on maaliskuu. Kohdeavustuksia voi hakea ympäri vuoden. Seinäjoen kaupunki, kulttuuritoimisto
www.seinajoki.fi

Soinin kunnan kulttuuritoimen avustukset
Omaehtoisen kulttuuritoiminnan tukeminen yleis- ja kohdeavustuksin, joita jaetaan kulttuurityötä tekeville yhteisöille, yhdistyksille ja yksityisille henkilöille.
www.soini.fi

Teuvan kunnan kulttuuriavustukset
Vapaa-ajan lautakunta myöntää vuosittain avustuksia kulttuuritoimijoille hakemusten perusteella. Haku aika keväällä.
www.teuva.fi

Töysän kunnan stipendirahasto
Töysän juhluvuoden kunniaksi vuonna 2005 perustetusta rahastosta jaetaan stipendejä töysäläisille nuorille opintomenestyksen perusteella tai tutkimusta, opinnäytetyötä ja taiteenharjoittamista varten. Rahastoa hoitaa Töysän kunnan hallitus, jolle hakemukset osoitetaan.
www.toysa.fi

Vimpelin kunnan kulttuuriapurahat
Sivistyslautakunta jakaa tarvittaessa apurahoja hakemusten perusteella. Haku aika syyskuussa.
www.vimpeli.fi

Ylihärman kunnan kulttuuritoiminta-avustukset

Kulttuuritoimi jakaa vuosittain avustuksia hakemusten perusteella ylihärmäläisille kulttuuritoimijoille. Hakuaika helmi-maaliskuun. Kulttuuripalkinto jaetaan itsenäisyyspäivän juhlassa.

www.yliharma.fi

Ylistaron kunnan kulttuurilautakunnan avustukset

Avustuksia yhteisöille, yhdistyksille ja ryhmille sekä yksityisille taiteenharjoittajille.

www.ylistaro.fi

Ahtarin kaupungin kulttuuriavustukset

Opetus- ja vapaa-aikatoimen lautakunta jakaa kulttuuritoimijoille kohdeapurahoja ja vuosivastuksia hakemusten perusteella. Hakuaika helmi-maaliskuussa.

www.ahtari.fi

7.2. Alueelliset apurahat ja avustukset

Etelä-Pohjanmaan kehittämisrahasto

Rahasto toimii Etelä-Pohjanmaan liiton yhteydessä ja se jakaa avustuksia, apurahoja ja palkintoja pääsääntöisesti joka toinen vuosi. Apurahojen saajat päättää kulttuurihankkeiden osalta kulttuurilautakunta. Hakuaika on yleensä alkuvuodesta.

Yhteyshenkilöt: hallintojohtaja Raimo Saunamäki ja kulttuurijohtaja Marjatta Eväsoja
Puhelin: 020 1244 100

Sähköposti: etunimi.sukunimi@etelapohjanmaa.fi

www.epliiitto.fi

Järviseu-tu-säätiö

Säätiön tarkoituksena on Etelä-Pohjanmaan järviseu-dun kulttuurin vaaliminen ja kehittäminen sekä aluetta koskevan tutkimustoiminnan tukeminen. Apurahojen hakuaika on syyskuussa.

Yhteyshenkilö: Tuija Ahola

Puhelin: (06) 2412 3233, 044 7689 233

Sähköposti: tuija.ahola@evijarvi.fi

Kansan sivistysrahaston Matti Lepistön rahasto

Tukee entisen Vaasan läänin alueella asuvan aikuisväestön ja nuorison kulttuuriharrastuksia ja opiskelua, kansalaisjärjestöjen harrastustoimintaa sekä työväenliikkeeseen ja yhteiskuntaan suuntautuvaa tutkimustyötä.

Yhteyshenkilö: Anitta Autio

Puhelin: (06) 4214 000

Pohjanmaan taidetoimikunta

Pohjanmaan taidetoimikunta on valtion taidhallintoon kuuluva alueellinen yksikkö, joka toimii Etelä-Pohjanmaan, Pohjanmaan ja Keski-Pohjanmaan alueella. Taidetoimikunta jakaa työskentely- ja kohdeapurahoja taiteenharjoittajille ja arvostelijoille sekä valtionavustuksia yhteisöille taide- ja kulttuurialan projekteihin. Työskentely- ja kohdeapurahojen haku päättyy 31.10. ja valtionavustusten 31.1.

Puhelin: 020 5176 073, 040 7515 598

www.taidepohjanmaa.fi

Samuli Paulaharjun Säätiö

Tavoitteena tukea Pohjanmaan kulttuurielämää, kansanperinteen keräämistä, koti-seututyötä ja harrastamista.

Puhelin: 040 828 95 59

www.kurikka.fi/paulaharju

Suomen kulttuurirahaston Etelä-Pohjanmaan rahasto

Rahasto jakaa apurahoja ja palkintoja sekä edistää muilla tavoin maakunnan kulttuurielämää. Apurahapäätökset tekee oman maakunnan eri alojen asiantuntijoista koostuva hoitokunta. Hakuaika yleensä helmikuussa. Puhelin: 050 5345 005

www.skr.fi

7.3. Valtakunnalliset apurahat ja avustukset

Alfred Kordelinin Säätiö

Apurahoja myönnetään tieteen, kirjallisuuden, taiteen ja kansanvalistuksen edistämiseksi. Hakuaika elokuussa.

Puhelin (09) 6840 1200

Sähköposti: toimisto@kordelin.fi

www.kordelin.fi

AVEK - Audiovisuaalisen kulttuurin edistämiskeskus

Jakaa mm. tuotantotukea (lyhyt- ja dokumenttielokuvat, mediataide sekä kansainväliset yhteistuotannot) sekä kansainvälistymistukea (kansainvälisten yhteistuotantojen valmisteluun ja esittelyyn).

Puhelin: (09) 4315 2350

www.kopiosto.fi/avek

Elmu-säätiö

Elmu ry:n, eli Elävän musiikin yhdistyksen tehtävänä on musiikkikulttuurin ja nuorison hyvinvoinnin edistäminen. Apurahoja voi hakea vapaamuotoisilla hakemuksilla.

www.elmu.fi

ESEK - Esittävän säveltaiteen edistämiskeskus

ESEK on Gramex ry:n yhteydessä toimiva suomalaisen esittävän säveltaiteen tukijärjestö. Jakaa apurahoja useita kertoja vuodessa seuraaviin tarkoituksiin: äänitetuotanto, esiintymislaisuuudet, AV-tuotanto ja koulutustilaisuuudet.

Puhelin: (09) 6803 4040

www.gramex.fi

FRAME - Finnish Fund for Art Exchange

Tukee avustuksin suomalaisen nykytaiteen esittelyä ulkomailla. Apurahaa voivat hakea yhteisöt. Yksityiset henkilöt eivät saa avustusta. Haku kolme kertaa vuodessa.

Puhelin: (09) 612 6420

Sähköposti: info@frame-fund.fi

<http://www.frame-fund.fi/intro/grantapp.shtml>

Georg Malmstén -säätio

Säätio jakaa vuosittain apurahoja ns. kevyen musiikin säveltäjille, sanoittajille ja sovittajille. Hakuaika päättyy 31.10. Lomakkeita saa säätion toimistosta.

Puhelin: (09) 407 991

Greta ja William Lehtisen Säätio

Apurahoja kuvataiteilijoille, taideteollisuuden harjoittajille, säveltaiteilijoille ja arkkitehdeille. Säätion tarkoitus on tukea taiteita ja lujittaa kansainvälistä yhteistyötä.

www.gretajawilliamlehtinen.fi

Jenny ja Antti Wihurin rahasto

Kuvataiteen määräraha myönnetään taideostoihin ja kuvataiteen erityiskohteisiin.

Hakuaika toukokuussa ja jakopäivä 9.10.

Puhelin: (09) 454 2400

Sähköposti: toimisto@wihurinrahasto.fi

www.wihurinrahasto.fi

Kalevala Korun Kulttuurisäätiö

Jakaa vuosittain apurahoja sekä tunnustus-palkintoja yksityishenkilöille ja yhteisöille suomalaista kulttuuria kehittäviin hankkeisiin.

Hakua alkaa 28.2. ja päättyy huhtikuussa.

Kalevalaisten Naisten Liitto

Puhelin: (09) 604 357

www.kalevalakoru.fi/kulttuurisaaatio/ajankohdataista

Kansainvälisen henkilövaihdon keskus CIMO

Myöntää ja välittää apurahoja suomalaisille ja ulkomaisille korkeakouluopiskelijoille, jatko-opiskelijoille ja tutkijoille sekä tieteen ja kulttuurin asiantuntijoille. Apurahoja myönnetään opintoihin, jatko-opiskeluun ja tutkimustyöhön Suomessa ja ulkomailla.

Puhelin: (09) 7747 7033

www.cimo.fi

Kansallinen kulttuurisäätiö

Tukee kansallista kulttuuria ja suomalaista yhteiskuntatutkimusta. Hakuaika koko vuoden. Yhteyshenkilö: Pekka Laine

Puhelin: (09) 692 5416

Luovan säveltaiteen edistämissäätio

LUSES

Tukee kotimaista luovaa säveltaidetta. Avustuksia mm. nuottien julkaisuun, konsertteihin, markkinointiin, vientiin sekä matkoihin.

Puhelin: (09) 6810 1313

Sähköposti: info@fimic.fi

Madetoja-säätiö

Säätiö jakaa avustuksia Leevi Madetojan tuotannon julkistamiseen sekä suomalaisen taidemusiikin edistämiseen, ensisijaisesti sävellystilauksiin. Hakuaika 31.1.

Sähköposti: saveltajat@composers.fi

www.composers.fi

Majaoja-säätiö

Yksityinen säätiö, joka tukee suomalaista kulttuurielämää. Hakuaika huhtikuusta toukokuuhun.

Puhelin: 050 593 6207

Sähköposti: info@majaoja-saatio.fi

www.majaoja-saatio.fi

Niilo Helanderin Säätiö

Tukee ja edistää suomalaista kulttuurityötä jakamalla apurahoja ja palkintoja.

Puhelin: (09) 684 01 238

www.niilohelander.net

Opetusministeriö

opetusministeriö tukee valtionavuin sekä muilla avustuksilla ja apurahoilla koulutus-, tiede-, tietoyhteiskunta-, kulttuuri-, taide-, liikunta-, nuoriso-, ja kansainvälistymishankkeita

www.minedu.fi/opm/avustukset/index.html

Patricia Seppälän Säätiö

Antaa tukea lehtikuvaukseen ja muuhun dokumentoivaan valokuvaukseen sekä kuvajournalismiin.

Puhelin: (09) 648 500

Sähköposti: toimisto@patriciaseppalansaatio.fi

www.patriciaseppalansaatio.fi

Paulon säätiö

Apurahoja lääketieteelle, liikesivistykselle, säveltaiteelle ja kuvataiteelle.

Puhelin: 0400 411 800

www.paulo.fi

Suomalaisen kirjallisuuden edistämisvä- rat

Tieto- ja kaunokirjallisuuden suomennos-
hankkeisiin.

Suomen kirjallisuuden tiedotuskeskus

Puhelin: (09) 1312 3293

Suomen Elokuvasäätiö

Myöntää esimerkiksi matka-avustuksia kan-
sainvälisiin tapahtumiin osallistujille.

Puhelin: (09) 622 03026

www.ses.fi

Suomen kulttuurirahasto

Apurahoja kaikille kulttuurin aloille.

Puhelin: (09) 612 810

Sähköposti: info@skr.fi

www.skr.fi

Suomen säveltäjien Sibelius-rahasto

Rahasto jakaa työskentelyapurahoja taide-
musiikin säveltäjille sekä avustuksia sävel-
lystilausten tekemiseen. Hakuaika 31.10.

Sähköposti: saveltajat@composers.fi

www.composers.fi

Suomen valokuvajärjestöjen keskusliitto Finnfoto ry

Jakaa vuosittain apurahoja valokuvaajille.

Tuen saamisen edellytyksenä on, että hakija
on luovuttanut valvontavaltakirjan. Apurahoja
myönnetään sekä yksityisille henkilöille että
työryhmille. Hakuaika 15.9. asti.

Puhelin: (09) 7510 2400

Sähköposti: finnfoto@photoas.net

www.finnfotory.fi

Svenska Kulturfonden

Avustaa pääosin ruotsinkielistä toimintaa,
mutta myös suomenkielisen alueen kulttuu-
riprojekteja, mikäli avustettavassa hankkees-
sa on ruotsinkielinen ulottuvuus.

Puhelin: 09 - 6930 7334

www.kulturfonden.fi

Timo ja Klaus Salinin Muistorahasto

Suomen Tanssitaiteilijain Liiton alaisuudessa
toimiva rahasto jakaa stipendejä suomalaisille
klassisen baletin miestanssijoille, jotka ovat
iältään 18-25 vuotiaita. Hakijoiden tulee olla
Suomen Tanssitaiteilijain Liiton jäseniä.

Puhelin: (09) 2511 2147

Valtion taidetoimikunta

Taiteen keskustoimikunta, elokuva-, kirjalli-
suus-, kuvataide-, muotoilu-, sävel-, näyt-
tämötaide-, rakennustaide-, tanssitaide- ja
valokuvataidetoimikunnat myöntävät vuosit-
tain apurahoja.

Puhelin: (09) 1607 7921

Sähköposti: tkinfo@minedu.fi

www.taiteenkeskustoimikunta.fi

Visuaalisen taiteen edistämiskeskus VISEK

Tuen kohteena voi olla esimerkiksi videotaide,
kokeellinen elokuva, Internet taideteos tai
multimediateos.

Puhelin: (09) 2724 022

<http://www.kuvastory.fi/visekhakemus.htm>

Ympäristötaiteen säätiö

Tukee ja edistää ympäristötaiteen ja siihen
liittyvien näyttelyiden, tapahtumien ja hank-
keiden toteuttamista.

Puhelin: 09-2783020

www.yts.fi

7.4. Kansainväliset apurahat ja avustukset

Nordscen

Edistää pohjoismaisia esittävän taiteen muo-
toja. Rahoittaa apurahoin erilaisia yhteis-
työprojekteja Pohjoismaissa.

Sähköposti: post@nordscen.org

www.nordscen.org

Pohjoismainen Kulttuurirahasto

Tukee pohjoismaista kulttuuriyhteistyötä.
www.nordiskkulturfond.org

Pohjoismaiset rahastot

Suomalais-ruotsalainen kulttuurirahasto,
Suomalais-norjalainen kulttuurirahasto, Is-
lantilais-suomalainen kulttuurirahasto ja
Suomalais-tanskalainen kulttuurirahasto
tukevat maiden välistä yhteistyötä.

Rahastojen sihteeristö, Hanasaaren kulttuu-
rikeskus

Sähköposti: rahastot@hanaholmen.fi

www.hanaholmen.fi/suomi/rahastot

Sleipnir matka-apurahat

Myönnetään alle 36-vuotiaille ammattitaitei-
lijoihin matkoihin Pohjoismaihin, Baltiaan ja
Luoteis-Venäjälle. Hakuaika ympäri vuoden.
Myös residenssitoimintaa.

Puhelin: (09) 686 43 106

Sähköposti: sleipnir@nifca.org

www.sleipnirgrants.org

www.nifca.org

8. SUOMEN KULTTUURI- JA TIEDEINSTITUUTIT

8.1. Kulttuuri-instituutit

Suomen kulttuurikeskus Benelux

Antwerpen

Puhelin: +32 3 231 8751

Sähköposti: info@finncult.be

www.finncult.be

Suomen Madridin instituutti

Madrid

Puhelin: +34 913 94 55 05

Sähköposti: finland@filol.ucm.es

www.finstitut.org/

Suomen Lontoon instituutti

Lontoo

Puhelin: +44 (0)20 7404 3309

Sähköposti: info@finnish-institute.org.uk

www.finnish-institute.org.uk

Suomalais-norjalainen kulttuuri-instituutti

Oslo

Puhelin: +45-22550565

www.finno.no

Suomen Ranskan instituutti

Pariisi

Puhelin: + 33 (0)1 40 51 89 09

<http://www.institut-finlandais.asso.fr/>

Suomen instituutti Ruotsissa

Tukholma

Puhelin: +46 8 545 212 00

Sähköposti: info@finlandskulturinst.se

www.finlandskulturinst.se

Suomen Saksan-instituutti

Berliini

Puhelin: +49 30 520 02 60 10

Sähköposti: info@institut.de

<http://www.finland-institut.de>

Kööpenhaminan Suomi-instituutti

Kööpenhamina

Puhelin: +45 33 93 88 51

Sähköposti: finin@finin.dk

www.finin.dk

Suomen Pietarin-instituutti

Pietari

Puhelin: +7 812 325 3205

Sähköposti: institute@instfin.sp.ru

www.instfin.sp.ru

Suomen Viron-instituutti

Tallinna ja Tartto

Puhelin: +372 631 3952

www.finst.ee

FinnAgora - Suomen kulttuurin, tieteen ja talouden keskus Unkarissa

Budapest

Puhelin: +36 1 478 1010

Sähköposti: info@finnagora.hu

www.finnagora.fi

Suomen New Yorkin kulttuuri-instituutti

New York

Puhelin: +1 212 6745 570

Sähköposti: ffvanyc@aol.com

8.2. Tiedeinstituutit

Suomen Ateenan-instituutti

Ateena

Puhelin: +30 210 922 1152 ja +30 210 923

5986

Sähköposti: finninst@otenet.gr

www.finninstitute.gr

Suomen Japanin Instituutti

Tokio

Puhelin: +81 3 5447 6037

Sähköposti: office@finstitute.gr.jp

www.finsitute.gr.jp

Suomen Lähi-idän instituutti

Damaskos ja Kairo

Puhelin: +963 11 442 3331 (Damaskos)

www.fime.fi

Suomen Rooman-instituutti

Rooma

Puhelin: +39 06 6880 1674

Sähköposti: orma@irfrome.org

www.irfrome.org

Kansainvälinen kansanmusiikkitapahtuma Teuvan Spelit.

Kuva: Jani Poikkimäki

9. SUOMESSA SIJAITSEVAT ULKOMAISET KULTTUURIKESKUKSET JA -INSTITUUTIT

British Council

Puhelin: (09) 7743 330
Sähköposti: info@britishcouncil.fi
www.britishcouncil.fi

Goethe-Institut - Saksan kulttuuri-instituutti

Puhelin: (09) 680 3550
www.goethe.de/ne/hel/

Hanasaari - ruotsalais-suomalainen kulttuurikeskus

Puhelin: (09) 435 020
Sähköposti: hanasaari@hanaholmen.fi
www.hanaholmen.fi

Intian kulttuurikeskus

Puhelin: (09) 635 616
Sähköposti: intian@intian.fi
www.intian.fi

Italian kulttuurikeskus

Puhelin: (09) 6811 330
Sähköposti: info@iichelsinki.net
www.iichelsinki.net

Latinalaisen Amerikan kulttuurikeskus

Sähköposti: info@culturazo.org
www.culturazo.org

NIFIN - Pohjoismaiden Suomen instituutti

Puhelin: (09) 1800 386
Sähköposti: bibba@nifin.helsinki.fi
www.nifin.helsinki.fi

Ranskan kulttuurikeskus

Puhelin: (09) 2510 210
Sähköposti: accueil.ccf@france.fi
<http://www.france.fi/ccf/>

Unkarin kulttuuri- ja tiedekeskus

Puhelin: (09) 6229 460
Sähköposti: hungarian.culture@unkarinkulttuuri.fi
www.magyarintezet.hu

Venäjän tiede- ja kulttuurikeskus

Puhelin: (09) 408 025 ja (09) 408 398
Sähköposti: helsinki@ruscentre.org
www.ruscentre.org

Viron Suomen-instituutti

Puhelin: (09) 669 805
Sähköposti: eeinst@saunalahti.fi
<http://www.saunalahti.fi/eeinst/>

Seinäjoen Tangomarkkinat

Kuva: Martti Hautamäki

10.1. Suomalaisia vierasateljeita ulkomailla

Ateenan ateljeehuoneisto, Kreikka

Suomen taiteilijaseuran ateljeesäätiön kuvataiteilijoille tarkoitettu ateljeeasunto sijaitsee Suomen Ateena-instituutin asuntolarakennuksessa. Oleskelusta maksetaan vuokra. Yhteyshenkilö: Riikka Suomi
Puhelin: (09) 7268 0471
Sähköposti: fASF@artists.fi

Baselin / Freiburgin ateljeestipendi, Sveitsi

Suomen taiteilijaseuran ateljeesäätiön taiteilijavaihto-ohjelma tarjoaa vuosittain yhdelle suomalaistaiteilijalle ilmaisen ateljeeasunnon 6 kuukaudeksi Baselin tai Freiburgissa. Ateljeestipendi sisältyy taiteen keskustoimikunnan residensiohjelmaan ja valitut taiteilijat saavat keskustoimikunnalta taiteilijapurahaa vastaavan residenssistipendin. Yhteyshenkilö: Riikka Suomi
Puhelin: (09) 7268 0471
Sähköposti: fASF@artists.fi

Casa Karvonon, Italia

Etelä-Italiassa sijaitseva yksityinen vierasateljee, jota vuokrataan taiteilijoille, kirjailijoille, tutkijoille, toimittajille, kääntäjille ja muille taiteen ja tieteen alalla toimiville ympäri vuoden. Yhteyshenkilö: Kirsti Karvonon
Puhelin: (09) 6123 019
Sähköposti: kirsti.karvonon@exprofesso.fi
www.exprofesso.fi/CASA_KARVONEN.html

Cité Internationale des Arts, Ranska

Suomalaisella Pariisin taiteilijakaupungin säätiöllä on Pariisissa sijaitsevassa taiteilijakeskuksessa yhteensä yhdeksän ateljeeasuntoa, joita voivat hakea kuva-, sävel-, tanssi- ja teollisuustaiteilijat sekä arkkitehdit. Oleskelusta maksetaan vuokra, mutta Pariisin taiteilijakaupungin säätiö voi myöntää matkavastuuta. Yhteyshenkilö: Carina Rosenlöf, Suomen Kansallisooppera
Puhelin: (09) 4030 2301
Sähköposti: carina.rosenlof@operafin.fi
Hakulomakkeet: Eeva-Liisa Jalaskoski, Asianajotoimisto Borenius & Kempainen
Puhelin: (09) 615 33506
Sähköposti: eeva-liisa.jalaskoski@borenius.com
www.citedesartsparis.net

Grassinan ateljeetalo, Italia

Firenzen läheisyydessä sijaitseva Suomen taiteilijaseuran ateljeesäätiön ateljeetalo Casa finlandese, jossa on neljä ateljeeta kuvataiteilijoille. Oleskelusta maksetaan vuokra. Yhteyshenkilö: Riikka Suomi
Puhelin: (09) 7268 0471
Sähköposti: fASF@artists.fi

Hôtel Chevillon, Ranska

Suomen kulttuurirahasto myöntää vuosittain 3 työskentelyapurahaa kahdelle kuvataiteilijalle ja yhdelle kirjailijalle. Työskentelyjakso on 6 kuukautta ja asunnon ja työtilan lisäksi valitut saavat 8500 euron apurahan. Yhteyshenkilö: Anneli Lindström
Sähköposti: anneli.lindstrom@skr.fi
www.skr.fi

Kunstlerhaus Schloss Wiepersdorf, Saksa

Suomen kulttuurirahasto myöntää Saksassa sijaitsevaan taiteilijataloon kolme työskentelyapurahaa kirjailijoille, säveltäjille ja visuaalisen taiteen edustajille. Majoituksen, työtilan ja täysihoidon lisäksi valitut saavat 3500 euron apurahan. Työskentelyaika on 3-5 kuukautta. Yhteyshenkilö: Anneli Lindström
Sähköposti: anneli.lindstrom@skr.fi
www.skr.fi
www.stiftung-kuenstlerdorf.de

Le Centre Méduse, Kanada

Suomen taiteilijaseuran ateljeesäätiön ja Conseil des Arts et des Lettres du Québecin välinen työskentelyvaihto, joka oikeuttaa suomalaistaiteilijan neljän kuukauden oleskeluun Quebecissa sijaitsevassa taiteilijakeskuksessa. Monipuolisessa taiteilijakeskuksessa on valokuvataiteeseen, grafiikkaan, kuvanveistoon, mediataiteeseen ja monitaiteelliseen työskentelyyn keskittyviä työpajoja ja gallerioita. Ateljeestipendi sisältyy taiteen keskustoimikunnan residensiohjelmaan ja valitut voivat saada taiteilija-apurahaa vastaavan residenssistipendin. Yhteyshenkilö: Riikka Suomi
Puhelin: (09) 7268 0471
Sähköposti: fASF@artists.fi

Marbellan ateljeetalo, Espanja

Suomen ateljeesäätiön Marbellan ateljeetalossa on 2 kuvataiteilijalle tarkoitettua ateljeeta ja asuintilaa. Oleskelusta peritään vuokra.

Yhteyshenkilö: Riikka Suomi

Puhelin: (09) 7268 0471

Sähköposti: fasf@artists.fi

Mazzano Romano, Italia

Vaino Tannerin säätiön Rooman lähistöllä sijaitseva ateljeeasunto, joka on varattu nuorille suomalaisille ja virolaisille kuvataiteilijoille ja käsityöläisille. Stipendi kattaa asumis- ja työhuonekulut 2-4 kuukauden työskentelyjaksolta. Säätiöllä on lisäksi lähistöllä kirjailijakoti, joka majoittaa suomalaisia ja virolaisia kirjailijoita ja kääntäjiä 1-2 kuukaudeksi kerrallaan.

Yhteyshenkilö: Piia Rantala, Suomen Taiteilijaseura

Puhelin: (020) 743 2720

Sähköposti: piia.rantala@artists.fi

www.vainotannerinsaatio.fi

Oaxacan taiteilijahuoneisto, Meksiko

Suomen Taiteilijaseura, Suomen Kirjailijaliitto, Teollisuustaitteen Liitto Ornamo ja Suomen Paperitaitteen Keskus tarjoavat jäsenilleen mahdollisuuden 2-4 kuukauden työskentelyyn Meksikossa. Oleskeluajalta maksetaan vuokra, mutta myös vuokraa vastaavaa apurahaa voidaan anoa.

Yhteyshenkilö: Riikka Suomi

Puhelin: (09) 7268 0471

Sähköposti: fasf@artists.fi

Pohjanmaan taidetoimikunnan taiteilijaresidensi, Tsekki

Prahassa sijaitsevaa asuntoa voivat vuokrata Pohjanmaan taidetoimikunnan alueella asuvat taiteilijat, taiteen ja kulttuurin tukijat ja kulttuurityöntekijät. Vuokra-aika on 1 viikosta 1 kuukauteen.

Yhteyshenkilö: Raija Backman

Puhelin: (02) 0517 6329

Sähköposti: raija.backman@islh.intermin.fi

Porton vierasateljee, Portugali

Portugalilaissuomalaisen galleristin Paula Nunesin koordinoima taiteilijavaihto. Ateljeetalo on tarkoitettu kuvataiteilijoille, arkkitehteille ja käsi- ja taideteollisen alan ammattilaisille. Oleskelusta maksetaan vuokra.

Yhteyshenkilö: Paula Nunes

Puhelin: (040) 704 0289

Sähköposti: galleria.nunes@laposte.net

www.galleria-nunes.com

Residence Isabella, Nizza

Annemarie Schleutkerin säätiön taiteilijahuoneisto sopii kirjalliseen työhön ja tutkimukseen. Tilaa ei ole tarkoitettu ateljeetyöskentelyyn. Oleskelusta maksetaan säätiölle vuokraa.

Yhteyshenkilö: Ari Soisalo

Puhelin: (02) 233 5511

Sähköposti: asoisalo@netti.fi

Studio Jaune, Ranska

Timo ja Klaus Salinin muistorahasto vuokraa Pariisin keskustassa sijaitsevaa yksiotä ensisijaisesti Tanssitaiteilijain liiton jäsenille. Vuokrausta hoitaa Suomen tanssitaiteilijain liiton toimisto.

Puhelin: (09) 2511 2147

Sähköposti: sttl@teme.fi

www.teme.fi/sttl/lisa_jaune.htm

Suomen New Yorkin kulttuuri-instituutin säätiö, USA

Suomen Taiteilijaseuran, Suomen Arkkitehtiliiton ja Teollisuustaitteen Liitto Ornamon perustama säätiö myöntää 2-6 kuukauden pituisia stipendejä kahteen taiteilija-asuntoon New Yorkissa. Asumisesta maksetaan käyttökorvaus.

Yhteyshenkilö: Leena Tammivuori

Puhelin: (09) 6129 030

Sähköposti: new.york@artists.fi

www.institute.fi/newyork/stipendit

Taidetalo Tansaniassa, Tansania

Tarjoaa maksua vastaan asunnon ja työtilan Tansaniassa. Oleskeluun kuuluu myös oheishjelmaa ja tutustumista paikalliseen kulttuuriin.

Puhelin: 255 45 36 33 98

Sähköposti: karikorhonen@yahoo.com tai

hallavainio@yahoo.com

<http://kotisivu.mtv3.fi/art.tanzania/index.htm>

Taiteilijatalo Aurinkolaakso, Espanja

Suomalaisen taidemaalarin Maija Tuurnan taiteilijatalo Espanjan Andalusiassa. Taiteilijatalossa on 2 tilavaa asuntoa ja ateljeetilat. Taiteilijoille ja myös kurssien pitämiseen n. 15 hengelle.

Yhteyshenkilö: Maija Tuurna

Puhelin: +34 952 49 83 93

Sähköposti: majatuurna@hotmail.com

<http://neta.fi/aurinkolaakso/>

Villa Karo, Benin

Villa Karo on Länsi-Afrikassa sijaitseva suomalais-afrikkalainen kulttuurikeskus. Keskusten alainen säätiö Villa Karon Ystävät ry myöntää vuosittain 1-3 kuukauden stipendejä eri alojen taiteilijoille. Asuintilojen yhteydessä on myös mahdollisuus työskentelyyn. Stipendi sisältää edestakaiset lentoliput sekä asumisen nimellistä vuokraa vastaan.

Yhteyshenkilö: Juha Vakkuri

Puhelin: (09) 2783 898

Sähköposti: villakaro@villa-karo.org

www.villa-karo.org

Villa Lante, Italia

Rooman keskustassa sijaitsevassa Suomen Rooman-instituutissa Villa Lantessa on asunto sekä työtilat kuvataiteilijalle. Villa Lanteen pääsevät taiteilijat valitsee instituuttia ylläpitävä säätiö Institutum Romanum Finlandiae. Oleskelusta maksetaan vuokraa, mutta säätiö myöntää valituille taiteilijoille myös apurahoja. Oleskelun tulee kestää 6-12 kuukautta.

Yhteyshenkilö: Tuomas Heikkilä

Puhelin: (09) 191 22845

Sähköposti: tuomas.m.heikkila@helsinki.fi

www.villalante.org

10.2. Kansainvälisiä vierasateljeita ulkomailla

Dalsåsen NKD – Pohjoismainen taiteilijakeskus Norjassa

Dalsåsenin taiteilijakeskus on tarkoitettu kuvataiteilijoille, taidekäsityöläisille, muotoilijoille ja arkkitehdeille. Keskus on tosin varustettu erityisesti puuta materiaalinaan käyttäville. Työskentelyjaksot ovat 3-12 kuukauden pituisia ja ne sisältävät ateljeen, asunnon, matkastipendin sekä pienen apurahan. Taiteilijavalinnat tekee NIFCA: n johon tokunta.

Puhelin: +47 57 73 72 20

Sähköposti: nordisk.kunst@c2i.net

www.nkdale.no

FRAME – Finnish Fund for Art Exchange

Frame tekee yhteistyötä lukuisien ulkomaisten taiteilijaresidenssien kanssa visuaalisen nykytaiteen saralla. FRAME: n kautta taiteilijoiden on mahdollista työskennellä esimerkiksi Australiassa, Iso-Britanniassa, Brasiliassa, Japanissa ja Yhdysvalloissa.

Puhelin: (09) 612 6420

Sähköposti: info@frame-fund.fi

www.frame-fund.fi

NIFCA – Nordic Institute for Contemporary Art

Pohjoismainen nykytaiteen instituutti NIFCA toimii Pohjoismaiden ministerineuvoston alaisuudessa. NIFCA: n vierasateljeeohjelma tarjoaa mahdollisuuden 2-6 kuukauden pituiseen työskentelyyn ja asumiseen ulkomailta. Stipendiin sisältyy asunto, työskentelytilat sekä 840 euron kuukausittainen apuraha. Taiteilijavalinnat tekee kansainvälinen jury.

Yhteyshenkilö: Mitro Kaurinkoski

Puhelin: (09) 6864 3105

Sähköposti: residencies@nifca.org

www.nifca.org

Pépinieres européennes pour jeunes artistes

Pépinieres européennes pour jeunes artistes on eurooppalaisten nuorten residenssi ohjelma, joka tarjoaa joka kolmas vuosi eri maista tuleville taiteilijoille mahdollisuuden työskentelyyn taiteilijakeskuksissa ja residensseissä ympäri Eurooppaa. Suomessa vaihto-ohjelmaa koordinoi Suomen taiteilijaseuran ateljeesäätiö.

Yhteyshenkilö: Riikka Suomi

Puhelin: (09) 7268 0471

Sähköposti: fasf@artists.fi

www.art4eu.net/en/home

Skandinaavinen taiteilijakollegio Roomassa, Italia

Skandinaavisen taiteilijakollegion yhdistyksen talo, joka majoittaa eri alojen luovia taiteilijoita kaikista Pohjoismaista. Oleskelusta peritään vuokraa.

Yhteyshenkilö: Helene Löfstedt

Puhelin: +39 06 5728 5487

Sähköposti: skand.for@edbusiness.it

www.skandinaviskforening.org

Lisätietoja: Suomen Taiteilijaseura

www.artists.fi

The Baltic Sea Residency Network

Itämeren alueen residenssiverkosto kattaa kymmenen Itämeren valtiota. Verkosto saa rahoitusta Pohjoismaiselta kulttuurirahastolta, Eurooppa-neuvostolta sekä Taiteen keskus-toimikunnalta. Verkoston kautta on mahdollista hakea niin maksullisiin kuin stipendeihin tuettuihin residenssi ohjelmiin.

www.artists.fi/studio/balticsea

UNESCO - Aschberg Bursaries for Artists -ohjelma

Työskentelystipendejä taiteilijoille residensseissä eri puolilla maailmaa. Ohjelma kestää vuodet 2005-2006. Hakukriteerit vaihtelevat residensseittäin.

<http://www.unesco.org/culture/aschberg>

10.3. Kansainväliset residenssit Internetissä

Alliance of Artists' Communities

Tietoa yhdysvaltalaisista taiteilijaresidensseistä.

www.artistcommunities.org

Artists-in-Residence

Ranskan ulkoasianministeriön ja kulttuuri- ja viestintäministeriön yhteisen operaattorin AFAA:n Internetsivusto tarjoaa tietoa taiteilijaresidensseistä ympäri maailmaa.

www.artiste-residences.org

Res Artis

Res Artis on kansainvälinen taiteilijavaihtoa edistävä organisaatio, jonka Internetsivuilta löytyy informaatiota yli 200 taiteilijakeskuksesta ja -residenssistä ympäri maailmaa.

www.resartis.org

Transartists

Alankomaiden kansainvälinen taiteilijätiedotus, joka tarjoaa tietoa eri taiteenalojen residenssitoiminnasta. Sivustolla on listattuna yli 500 residenssiohjelmaa eri puolilta maailmaa.

www.transartists.nl

Eteläpohjalaiset kulttuuripäivät Kielissä. Konserttiteemalla "Argentina meets Finland" soittamassa Seinäjoen kaupunginorkesteri.

Kuva: Carita Laitala

Kulttuuriviejän muistilista

1) Vientiprojektin suunnittelu

- Aikataulutus
- Portfolio ja ansioluettelo
- Vietävän kokonaisuuden muodostaminen
- Yhteistyö muiden kulttuuritoimijoiden, yritysten tai yhteisöjen kanssa
- Rahoitus
- Taustainformaation hankkiminen

2) Näyttely- ja esityspaikkojen varaaminen

- Tiedustelut ja hintavertailut
- Sopimukset paikallisten järjestäjien kanssa
- Ripustussuunnitelmat taidenäyttelyissä
- Lavakartat konsertteihin
- Tarvittava tekniikka

3) Tavaroiden kuljetus

- Näyttelyesineiden ja soittimien huolellinen pakkaus
- Soittimien kuljetus yleensä matkatavarana
- Kuljetusfirmojen kilpailutus
- Pakkalistan laatiminen
- Erilliset kuljetusasiakirjat EU:n ulkopuolelle

4) Vakuutukset

- Henkilö- ja tavaravakuutukset
- Kuljetusvakuutus
- Näyttelyvakuutukset
- Aitoustodistukset näyttelyesineistä

5) Tapahtuman markkinointi ja tiedotus

- Kutsut
- Mainonnan välineet
- Luettelot
- Käsiohjelmat

6) Avajaiset

- Tarjoilut
- Puhujat ja esiintyjät
- Lahjat ja muistamiset

7) Tekijänoikeudet

- Musiikki
- Koreografiat
- Kuvat

8) Tuotteiden myynti

- Oikea hinta
- Aitoustodistukset
- Kansainvälisen kaupan erityiskaavakkeet

Esimerkki englanninkielisestä taidenäyttelyn sopimuksesta (Suomenkielinen sopimusmalli löytyy osoitteesta www.kuvastory.fi)

Exhibition Contract

Taitelijayhdistys Sivellin ry as EXHIBITOR and The Art Centre as ORGANISER
(Addresses below)

Closes hereby the contract concerning the Exhibition of Taitelijayhdistys Sivellin's art under the title „Near and Far" - Visual Memories by South Ostrobothnian artists in Finland.

Area

Approx 200m² for approx. four weeks, rent is 2000 €+Vat

Rent is paid by the Exhibitor and it will cover the preparation of the space, lightning, cleaning, press relations, website and man hours. In addition, the Organiser will receive a 10 % provision of the price that the art pieces are sold for.

The Organiser will store the art pieces before building up the exhibition and also store the art in a dry place between building down and transportation back to Finland.

The exhibition is open to the public during the 14th of September until 14th of November in 2005 during the opening hours of the Art Centre. The opening hours are from Monday to Friday between 10 a.m. and 6 p.m., Saturday from 10 a.m. to 2 p.m., Sunday closed. See Appendix 1.: The technical drawing of the rented area.

Opening and reception

On the 14th of September at 6 p.m. Exhibitor will install, build up build down and transport the art pieces. Reception costs are 1000 € + Vat, paid by the Exhibitor. The Organiser will send the copies of the original invoices to the Exhibitor. Catering normal standard: vines, snacks, refreshments and service.

Insurance

The Exhibitor insures the exhibited art pieces during the transport and the exhibition.

PR

Done by The Art Centre in co-operation with Finnish Cultural Centre and the Finnish Embassy. Invitation: 1.200 printed invitation cards. Print, design, envelopes and postage is paid by the Exhibitor and managed by the Art Centre. The Art Centre, Finnish Cultural Centre and the Embassy will send also e-mail invitations. The Organiser will send the copies of the original invoices to the Exhibitor.

Organisation

600 € + Vat, paid by the Exhibitor. The Exhibitor makes the design of the exhibition.

Boxes, covers, wrapping materials will be stored in a semi-opened space, i.e.: under roof with no walls. The Organiser covers them with plastic material to avoid straight water/rain.

The Organiser serves a day-and-night control and is responsible for the exhibited material. In case of theft, fire or other damage the Organiser makes a police report needed for the insurance company. In case on any damage the Organiser is obliged to inform the Exhibitor immediately.

Some of the art pieces are for sale. The Exhibitor sends the Organiser an invoice schedule and the customer is obliged to pay by wire. The sold art pieces are given to the buyer on the 14th of November in 2005 against receipt.

The Organiser also lends some vitrines, pedestals and torsos to the Exhibitor. While working here, the Exhibitor is strictly obliged to ask for help, assistance and support. The personnel of the Organiser are always at service.

The payment is to be done by wire eight days after the opening. Invoice is given by The Art Centre.

Exhibitor's Contact person:
name: xxxx, e-mail: xxxx

Taiteilijayhdistys Sivellin ry
Siveltimenkatu 2
FIN-60101 Seinäjoki, Finland
Tel: +358 xxxx, Fax: +358 xxxx, Gsm +358 xxxx

Organiser's Contact Person:
Name: xxxx, e-mail: xxxx

The Art Centre
Artstreet 4
Bryssel
Belgium
Tel: +32xxxx, Fax: +32xxxx

Should we reach a point in the negotiations where no agreement between the two parties can be reached and therefore it is then necessary to take this matter to Seinäjoki Crown Court in Finland in order to reach a settlement.

Please find enclosed two copies of the Agreement for you to sign after which please return one copy back to us for our records by post.

I would like to thank you for your co-operation and assistance in this matter and should you have any inquiries please do not hesitate to contact us.

Seinäjoki on the 28th of June in 200x

Kind regards,
Yours sincerely

Simo Sivellin
Taiteilijayhdistys Sivellin ry

Karl Konstnär
The Art Centre

Esimerkki tavaraluettelosta

Taiteilijayhdistys Sivellin ry.
Sivellinkuja 2
60100 Seinäjoki

3.10.2005

TAVARALUETTELO KULJETUKSEEN SEINÄJOKI-TUKHOLMA

Tavaroiden tulee olla perillä perjantaina 13.10.2005

Nouto-osoite: Taiteilijayhdistys Sivellin ry.
Sivellinkuja 2,
60100 Seinäjoki

Toimitusosoite: Gallery X
Galleryvägen 33
S-111 11 Stockholm

Yhteyshenkilö: Taiteilija Simo Sivellin,
puh. +358 6 111 111

Näytteilleasettajan nimi: Taiteilijayhdistys Sivellin ry.
Sivellinkuja 2,
60100 Seinäjoki

LY-tunnus (yritys)/
Henkilötunnus: 000000-01

Näyttelyn nimi ja paikka: Suomalaisia maisemia
Gallery X
Galleryvägen 33
S-11 111 Stockholm

Kontaktihenkilö: Taiteilijayhdistys Sivellin ry. puh. +358 6 111 111
Gallery X puh. +46 8 1111 11

Kolli 1 Taiteilija Simo Sivellin
1 laatikko, jossa seuraavat teokset:

1. Latomaisema	Ölly	2700 Eur
2. Järvellä	Ölly	1400 Eur
3. Kesäpäivä	Ölly	2900 Eur
	Yhteensä	7000 Eur

Taiteilija Sirpa Sivellin
1 laatikko, jossa seuraavat teokset:

1. Kaislikko	Akryyli	3400 Eur
2. Talvimaisema	Akryyli	2800 Eur
3. Metsätie	Akryyli	2100 Eur
Postikortteja	200 kpl	200 Eur
	Yhteensä	8500 Eur

Kollit 1 kpl Yhteensä 1 kolli
Koko: korkeus 140 cm, pituus 120 cm, leveys 80 cm,
Paino: 118 kg
Pakattu EUR-lavalle. Sidontaliinat ja muovitus.

Yhteisarvo: Kuljetettavien tavaroiden arvo yhteensä 15500 Eur

Esimerkki kansainvälisestä maksukaavakkeesta

Taiteilijaseura Sivellin ry
Simo Sivellin
Sivellinkuja 2
60100 Seinäjoki

INVOICE

Payer:
 Address:

Payment

Total Eur	

Simo Sivellin
 Tel. +358 6 111 111

Bank

IBAN (pyydä koodi pankista)
SWIFT (pyydä koodi pankista)

To the account of	IBAN SWIFT	TILISHIRTO	MONEYTRANSFER
Payable to	Taiteilijayhdistys Sivellin ry		
Payer			
Signature			
Account number	Deadline		EUR

Case: Eteläpohjalaiset kulttuuripäivät Benelux-maissa syksyllä 2004

Eteläpohjalaiset kulttuuripäivät Benelux-maissa järjestettiin Antwerpenissä, Brysselissä, Rotterdamissa ja Haagissa ajalla 14.10-14.11.2004. Mukana oli niin kuvataiteilijoita kuin muusikkokin. Viikon aikana järjestettiin kolme konserttia ja neljät taidenäyttely avajaiset, joissa oli myös musiikkia. Taidenäyttelyt olivat auki kuukauden.

Yhteistyökumppanit

Yhteistyökumppanina Benelux-maissa oli Suomen Kulttuurikeskus Benelux, joka sijaitsee Antwerpenissä, Belgiassa. Ensimmäinen tapaaminen Helsingissä helmikuussa, jossa sovittiin kulttuuripäivien ajankohta sekä konserttien ja näyttelyiden määrä. Maaliskuussa tutustuttiin näyttely- ja konserttipaikoihin paikan päällä Benelux-maissa.

Mukana Benelux-maiden tapahtumassa olivat Jalas Chamber, 23-henkinen jousiorkesteri, johon sisältyi myös Laterna-kvartetti, johtajanaan Juhani Numminen, urkutaiteilija Kalevi Kiviniemi sekä sopraano Sirkka Lampimäki. Taidenäyttelyitä järjestivät: AIMO-ryhmän kolme henkilöä, Konsti ry:stä mukana oli seitsemän henkilöä. Pohjanmaan valokuva-keskusta edusti neljä henkilöä ja Pohjanmaan taidetoimikuntaa kaksi henkilöä. Yhteensä n. 40 hengen joukko.

Alkujärjestelyt

Aluksi tutustuttiin internetin välityksellä kaupunkien kulttuuripaikkoihin ja selvitettiin maan tapoja ja kulttuurieroja. Konsertti- ja näyttelypaikkoja valittaessa on hyvä katsoa aiempaa ja tulevaa ohjelmistoa ja näyttelyitä ja miettiä sopiiko oma ohjelmisto tai näyttely sinne.

Arvostetuimmat näyttely- ja konserttipaikat ovat varattuja vuosiksi eteenpäin, mutta Suomen Kulttuuri-instituuteilla ja lähetystöillä saattaa olla hyviä kontakteja, joiden avulla pääsy mahdollisesti helpottuu.

Ohjelmisto konsertteihin

Mukana lähtevien muusikkojen kanssa käytiin neuvottelut tilantarpeesta ja ohjelmistosta ja tieto lähetettiin Suomen Kulttuurikeskus Beneluxille. Orkesterista laitettiin myös kuva ja lehtijuttuja pidetyistä konserteista ja muuta historiatietoa. Brysselin konserttipai-

kan löytäminen aiheutti päänvaivaa, koska kirkossa piti olla ns. romanttiset urut. Konserttien ohjelmat, jossa oli orkesterin ja kapellimestarin nimi, ajankohta sekä soitettu ohjelmisto käännettiin sekä englannin-, flaa-min- että ranskankielelle. Käännökset teki kulttuuri-instituutti. Orkesterille varattiin myös harjoitusajat ennen konsertteja sekä paikka mihin suuret soittimet ja esiintymisvaatteet voitiin laittaa.

Taiteilijoiden portfolioit/esittelykansiot ja näyttelyluettelo

Neuvoteltaessa taidenäyttelypaikkojen kanssa on hyvin tehty portfolio/esittelykansio avainasana. Taiteilijat tekivät itse esittelykansionsa, joista ilmeni taiteilijan nimi, koulutus, pidetyt näyttelyt ja kuvia taiteesta. Tekstit olivat englanniksi. Kansiot olivat myös näyttelyvieraiden katseltavissa näyttelyn ajan. Lisäksi taide-esineet numeroitiin ja tehtiin englanninkielinen näyttelyluettelo, jossa kerrottiin taiteilijan ja teoksen nimi, vuosi, tekniikka ja hinta.

Sopimukset

Kun sopivat konsertti- ja näyttelypaikat oli löydetty, tehtiin sekä taiteilijoiden että esiintymis- ja näyttelypaikkojen kanssa sopimukset. Näyttelysopimuksessa sovittiin mm. ajankohta, vuokra (mitä siihen kuuluu), näyttelypaikka, aukioloajat, vartiointi, myyntiin liittyvät asiapaperit, provisiot myydyistä töistä, vakuutukset, tavarain vastaanotto, pohjapiirros ripustussuunnitelmaa varten, ripustus, purkaminen, tavarain säilyttäminen, kutsujen lähettäminen ja painattaminen, avajaisjärjestelyt (tarjoilut, puhujat, äänentoistolaitteet), web-sivustot, lehdistötillaisuus, markkinointi.

Konsertti- ja muita esiintymistilaisuuksia varten tulee sopia soveltuvien osin yllä mainittujen lisäksi mm. harjoitusajankohta, tavarain säilytyspaikka, sisäänpääsymaksut, teosto- ja gramexi-maksut, levyjen tai muun materiaalin myynti.

Hyvä malli suomeksi löytyy mm. sivulta www.kuvastory.fi ja sieltä sopimusmalleja.

Kuljetukset ja vakuutukset

Taiteen kuljetusta varten pyydettiin tarjoukset usealta Suomessa toimivalta kansainväliseltä kuljetusyhtiöltä ja hinnat saatiin ns. taidekuljetukselle ja rahtikuljetukselle, joka tarjoittaa pressurekkaa. Beneluxin tavarat

kuljetettiin eteläpohjalaisella kuljetusyhtiöllä, joka ajoi viikoittain tavaraa Benelux-maihin ja oli myös halvin ja toimi erinomaisesti. Taitelijat pakkasivat itse työnsä joko vaneeri/puu-laatikoihin (paras vaihtoehto pitkällä matkoilla) tai pahvilaatikoihin ja toivat ne yhteen paikkaan, jossa ne nostettiin EUR-lavoille. (EUR-lavan koko on 120 x 80 cm ja maksimikorkeus saa olla 250 cm.) EUR-lavoilla olevat laatikot sidottiin vielä pakkausmuovilla ja sidontaliinoilla (rautakauppatavaraa). EUR-lavat joudutaan nostamaan rekkaan trukilla, joka on melko harvassa paikassa, joten tässäkin tapauksessa kuljetusyhtiön jakeluauto perälaitanostureineen ja pumppukärryineen nouti tavarat ja lastasivat ne sen jälkeen rekkaan. Sama käytäntö joudutaan tekemään ulkomailla jo siitäkin syystä, että kadut ovat niin kapeat, että niillä ei rekka mahdu ajamaan.

Kuljetusyhtiöllä on kuljetusvakuutukset tavaroille, mutta ne eivät kata arvokkaita lasteja, joten tarjoukset pyydettiin vakuutusyhtiöiltä kuljetus- ja näyttelyvakuutuksista erikseen. Tässä kannattaa myös huomioida kuljetuksiin kuluva aika. Kuljetusyhtiölle ja vakuutusyhtiölle tehtiin vielä ns. pakkalista tai tavaralähetyslista, joka riittää EU-maiden kuljetusasiakirjaksi ja tullimuodollisuuksia varten.

Taidenäyttelyiden suunnittelu, ripustaminen ja purkaminen

Taiteilijat valitsivat itse näyttelyyn tulevat työnsä ja ripustivat ne. Purkamisessa oli mukana vähemmän henkilöitä kuin ripustettaessa. Tavaroiden purkaminen, pakkaaminen ja lähettäminen on kuitenkin melko suuri urakka, joka tulee suunnitella hyvin, ellei galleria/museo tee sitä.

Ripustussuunnitelmaa varten saatiin näyttelyilojen pohjapiirustukset, valaisimien paikat ja tieto seinien väreistä. Pohjapiirustus ei kuitenkaan aina kerro kaikkea, joten yllätyksiin on syytä varautua, esimerkiksi kaikki valot tai pistorasiat eivät toimi ja pohjapiirustus ei pidäkään aivan tarkasti paikkaansa, seinässä taikka lattiasa saattaa olla jotain vikaa tai värit ovat erilaiset kuin kuviteltiin. Seinäkiinnityksiä varten on hyvä ottaa mukaansa jo kotimaasta erilaisia kiinnitystarvikkeita, koska rautakaupat ovat yleensä melko kaukana kaupunkien keskustasta.

Markkinointi ja lehdistötiedotteet

Henkilökohtaiset kutsut (n. 2500 kpl), joissa käytettiin koivuaiheista, painettua korttia lähetettiin Suomen Kulttuurikeskus Beneluxin ja Antwerpenin gallerian osoitteilla taidenäyttelyihin ja konsertteihin. Antwerpenin gallerialla oli lisäksi oma kutsu, jonka se postitti. Osoitteita saimme myös Länsi-Suomen yhteisen, Brysselissä toimivan WFA-toimiston kautta sekä Euroopan Unionilta. Osoitteita kannattaa hakea kaikista mahdollisista paikoista, sillä erilaisia rekistereitä on olemassa useita.

Suomen Kulttuurikeskus Benelux markkinoi myös tilaisuuksia omien nettisivujensa sekä painetun tapahtumakalenterin kautta ja lisäksi Antwerpenin gallerian internetsivuilla oli tietoa. Konserttipaikkojen ulko- ja sisäpuolella oli tapahtumamainokset.

Lehdistöä varten tehtiin tiedote, jonka Suomen Kulttuurikeskus Benelux lähetti ja sitä jaettiin myös kaikissa taidenäyttelyissä ja konserteissa.

Järjestäjän kanssa tilaisuuksien markkinointiin kannattaa todella panostaa jo hyvissä ajoin etukäteen ja sopia paikallisen yhteistyökumppanin kanssa yksityiskohtista, sillä isoissa kaupungeissa on valtavasti tarjontaa, johon hyväkin tapahtuma saattaa muussa tapauksessa hukkuu.

Matkat, majoitus sekä muut kuljetukset

Kaikki matkat tehtiin lentäen joko Brysseliin tai Amsterdamiin. Internetistä saatiin hinnat erilaisille vaihtoeidoille niin lennon kuin majoituksenkin osalta. Soittimien kuljettaminen on joskus hankalaa lentokoneessa ja niille varattiinkin etukäteen tilaa lentokoneen ruumasta ja selvitettiin mahtuuko kontrabasso ruuman luukusta sisään. Selloille joutuu joskus myös ostamaan oman lentolipun ja silloin ne nostetaan yhdelle istuinpenkille. Painavista soittimista joutuu maksamaan lisähinnan sekä meno- että paluumatkalla. Erittäin hyvä vaihtoehto on myös se, että isot soittimet vuokrataan paikan päällä.

Koska tapahtumat sijoittuivat sekä Belgiaan että Hollantiin niin pyydettiin tarjoukset linja-autokuljetuksista, joista valittiin halvin. Brysselistä oli myös erittäin hyvä ja nopea junavuoro sekä Antwerpeniin että Rotterdamiin ja Haagiin, joten pienelle joukolle tämä vaihtoehto on hyvä. Juna-asematkin ovat

yleensä keskellä kaupunkia, jolloin liikkuminen on helppoa.

Taidenäyttelyjen avajaiset sekä konsertit
Kaikissa neljässä taidenäyttelyissä pidettiin avajaiset. Näyttelyiden avaajina toimivat eri paikoissa europarlamentaarikko, Suomen Belgian suurlähettiläs sekä Suomen Hollannin suurlähettiläs. Avajaisissa puheenvuoron käyttivät myös edustajat Etelä-Pohjanmaan liitosta, Suomen kulttuurikeskus Beneluxista, galleristi sekä eri taiteilijaryhmien edustajat. Jalas Chamberin Laterna kvartetti soitti klassista musiikkia kaikissa avajaisissa. Avajaisten tarjoiluna oli valko- ja punaviiniä, vettä sekä tuoreempua. Etelä-Pohjanmaan liitto antoi virallisille avajaille sekä yhteistyökumppanille muistolahjat ja samoin teki

Suomen kulttuurikeskus Benelux kaikissa tilaisuuksissa. Viimeinen konsertti oli muodollisuuksiltaan hiukan erilainen, koska se oli yksityiskonsertti.

Konsertit avasi Suomen Kulttuurikeskus Benelux ja konserttien päätteeksi Jalas Chamberin kapellimestarille sekä solisteille annettiin kukat sekä Etelä-Pohjanmaan liiton muistolahjat. Ohjelmat laitettiin konserteissa valmiiksi tuoleille sekä sisääntulon läheisyyteen.

Kaikissa tilaisuuksissa oli lisäksi eteläpohjalaisten matkailu- ja kulttuuritahojen esitteet sekä muuta informaatiota, joita vierailijat mielellään ottivat mukaansa. Esitteitä on aina hyvä ottaa mukaansa oman informaation lisäksi.

Kustannukset

ETELÄPOHJALAISET KULTTUURIPÄIVÄT BENELUX-MAISSA VUONNA 2004

	hinta/€
Organisaattorin neuvottelumatka Helsinkiin	100
sis. junamatkan ja päivärahan	
Organisaattorin neuvottelumatka Benelux	
Lennot	243
Majoitus	355
Päivärahat 6 x 63 €	378
Muut matkat	65
Taiteilijoiden esiintymismatka	
Lennot 40 x 300 €	12 000
Majoitus 40 x 50 € x 3 yötä	6 000
Esiintyjien palkkiot	2 000
Soittimien kuljettaminen lentokoneessa 5 €/kg	1 000
Linja-autokuljetukset esiintymispaikoille á 300 €	1 760
riippuu ajasta ja/tai kilometreistä	
Taiteen kuljettaminen Seinäjoki-Benelux-Seinäjoki	1 300
Vakuutukset	410
Gallerian vuokra	2 000
Brysselin kirkon vuokra	1 000
Haagin konserttisalin vuokra	500
Mikrofonin vuokra	100
Postitukset ja käännöstyöt	4 750
Tarjoilut ja lahjat	1 900
Painatukset	830
Puhelinkulut	500
Taiteen pakkaustarvikkeet	70
Taiteilijoiden portfoliot ja esitteet	400
Taideteosten kiinnitystarvikkeet	70
Organisaattorin palkka neljältä kuukaudelta sis. sosiaalikulut n. á 2200 €	11 500
Konserttikappaleiden teosto- ja gramexkulut riippuu ohjelmistosta	100
Taidenäyttelyn purkumatka	
Lennot + majoitus	600
Yhteensä	49931

Kirjallisuus:

Etelä-Pohjanmaan kulttuurihakemisto 2005-2007. Etelä-Pohjanmaan liiton julkaisuja. Painotalo Casper Oy, Kurikka 2004.

Etelä-Pohjanmaan liitto: Kulttuurihankkeiden rahoitusopas. Painotalo Casper Oy, Kurikka 2004.

Forstén, Markus: Kulttuuritoimijan tiedotusopas. Etelä-Pohjanmaan liiton julkaisuja Kauhavan sanomalehti, 2001.

Hirvinen, Tuija (toim.): Tapahtumajärjestäjän opas. Etelä-Pohjanmaan liiton julkaisuja. Kauhavan sanomalehti, 2001.

Kotro, Tanja: Kulttuuria paketissa. Teoksessa Kulttuuriteollisuus, toim. Hannele Koivunen & Tanja Kotro. Oy Edita Ab, Helsinki 1999.

Kujala, Tuomas: Kulttuuritoimijan markkinointiopas. Etelä-Pohjanmaan liiton julkaisuja. Kauhavan sanomalehti, 2001.

Kukkasmäki Timo: Kulttuuritoiminnan käsikirja. Oy UNIpress Ab, 2004.

Kulttuurisesti kilpailukykyinen ja hyvinvoiva Etelä-Pohjanmaa. Kulttuuristrategia vuosille 2005-2013. Etelä-Pohjanmaan liiton julkaisuja. I-Print, Seinäjoki 2004.

Opetusministeriö: Suomen ulkomailla toimivat kulttuuri- ja tiedeinstituutit. Oy Edita Ab, Helsinki 1998.

Internet:

Säätiöpalvelu. Rahastoja ja säätiöitä verkossa. www.saatiopalvelu.fi/verkossa

Opetusministeriö. www.minedu.fi

Ulkoministeriö. www.formin.fi

Suomi-Seura. www.suomi-seura.fi

Suomen merimieskirkko ry. www.merimieskirkko.fi

Euroopan komissio. http://europa.eu.int/comm/index_fi.htm

Kuntaliitto. www.kunnat.net

Merenkurkun neuvosto. www.kvarken.org

Keskkipohjola-yhteistyö www.mittnorden.net

Interreg Merenkurkku-Mittskandia. www.kvarken-mittskandia.nu/fi/

Ystävyysseurojen liitto ry. www.saunalahti.fi/ysl/

Tulli. www.tulli.fi

Keskuskauppakamari. www.keskuskauppakamari.fi

Teosto ry. www.teosto.fi ja Gramex ry. www.gramex.fi

Suomen tanssitaiteilijain liitto. www.teme.fi/sttl

Kuvasto ry. www.kuvastory.fi ja Kapiosto. www.kapiosto.fi

Suomen taiteilijaseuran ateljeesäätiö. www.artists.fi/studio/

Eteläpohjalaiset kulttuuripäivät Unkarissa. Orkesterina Seinäjoen kaupunginorkesterin puhallinkvintetti. Maalaukset: Minna Herrala ja Seppo Kari.

ETELÄ-POHJANMAAN LIITTO

www.kielerwoche.de

Kampusranta 9, PL 109, 60101 Seinäjoki, puh. 020 124 4100, fax 020 124 4150, www.epliiitto.fi

